Svenska kyrkan
VÄSTERÅS

KALLELSE OCH FÖREDRAGNINGSLISTA

SAMMANTRÄDESDATUM	Torsdagen den 3 juni 2021
SAMMANTRÄDE MED	Kyrkorådet
TID OCH PLATS	**OBS! Videomöte kl. 18.00** Se bifogat brev för instruktioner. Information om ev. förmöte lämnas av gruppledare.
KALLELSEN DELGIVES	Ledamöter och ersättare
SÄRSKILT KALLADE	Personalchef Katharina Forsberg, ekonomichef Eva Hollaus, fastighets- och kyrkogårdschef Eva Carlin

En vald ledamot som är förhindrad att delta i sammanträdet, vänligen meddela Domprostgården: 021-814600, vasteras.pastorat@svenskakyrkan.se

NR	ÄRENDE

1. Upprop
2. Val av justerare *Förslag: Rune Vikman*
3. Fastställande av dagordning *(beslutsärende)*
4. Revidering av arbetsmiljöpolicy *(beslutsärende)*
5. Riktlinjer för investeringar *(beslutsärende)*
6. Resultat för tertial 1, januari-april 2021 *(rapport)*
7. Lokalförsörjningsplan *(beslutsärende)*
8. Familjerådgivningen *(beslutsärende)*
9. Ansökan om församlingsbidrag *(beslutsärende)*
10. Översyn av regelverk *(beslutsärende)*
    a) Översyn av ersättningar och regelverk för förtroendevalda under mandatperioden 2022-2025
    b) Översyn av mandatstöd till nomineringsgrupperna under mandatperioden 2022-2025
11. Mötesplan för 2022 *(beslutsärende)*
12. Tilläggsäskande från valnämnden *(beslutsärende)*
13. Anmälningar *(anmälnings-, informations- och eventuellt beslutsärende)*
14. Rapporter
    a) Domprostens rapport
    b) Övriga rapporter
15. Övriga ärenden

VÄSTERÅS PASTORAT SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

	Paragraf	Sammanträdesdatum
Kyrkorådets arbetsutskott Kyrkorådets fastighetsutskott Kyrkorådets kyrkogårdsutskott		
Kyrkorådet		2021-06-03
Kyrkofullmäktige		

Fastställande av dagordning

Förslag till beslut

Kyrkorådets beslut

Dagordningen godkänns.

Justeringsmännens sign			Utdragsbestyrkande	Expeditioner

4.

VÄSTERÅS PASTORAT SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

	Paragraf	Sammanträdesdatum
Kyrkorådets arbetsutskott Kyrkorådets fastighetsutskott Kyrkorådets kyrkogårdsutskott	47	2021-05-20
Kyrkorådet		2021-06-03
Kyrkofullmäktige		

Revidering av arbetsmiljöpolicy

Föreligger revidering av arbetsmiljöpolicy.

Förslag till beslut

Kyrkorådets beslut

Att föreslå kyrkofullmäktige godkänna reviderad arbetsmiljöpolicy.

Justeringsmännens sign			Utdragsbestyrkande	Expeditioner

Svenska kyrkan
VÄSTERÅS

Arbetsmiljöpolicy

Västerås pastorat ska vara en arbetsplats som kännetecknas av nöjda och engagerade medarbetare. För pastoratet som arbetsgivare är det viktigt att skapa ett klimat som möjliggör ett hållbart arbetsliv och ger medarbetare förutsättningar att må bra. Genom delaktighet ges möjlighet att göra skillnad både på arbetsplatsen och i pastoratets utveckling.

Västerås pastorat ska arbeta systematiskt för att främja hälsa, förebygga ohälsa och olycksfall samt för att uppnå en god social, organisatorisk och fysisk arbetsmiljö. Arbetsmiljöarbetet hos Västerås pastorat inkluderar områden som berör jämställdhet och mångfald, hälsofrämjande arbete samt insatser kring förebyggande åtgärder och rehabilitering.

Fastställande av mål

Årliga pastoratsövergripande mål för arbetsmiljöarbetet fastställs och följs upp av domprost och HR-chef efter facklig samverkan i samverkansgrupp/skyddskommitté. Målen grundas på resultatet av uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet, på behov som framkommit genom andra undersökningar och uppföljning av ohälsa samt efter samråd med skyddsombud och chefer. Målen ska vara uppföljningsbara.

Vårt arbetsmiljöarbete

Arbetsmiljöarbetet ska bedrivas förebyggande med arbetsmiljölagstiftningens krav som grund och med en strävan att ständigt förbättra arbetsmiljön.

Genomförande

Policyn efterlevs genom ett målinriktat och systematiskt arbetsmiljöarbete, vilket innebär att:

- samverkan mellan arbetsgivare och medarbetare kontinuerligt sker i samverkansgrupp/skyddskommitté, samt i dialog med pastoratets lokala skyddsombud
- verksamheten ska bedrivas i funktionella och tillgängliga lokaler som uppfyller de krav som ställs i gällande lagar och regler, och med en för verksamheten ändamålsenlig och säker utrustning
- arbetsmiljön ska utformas så att den skapar förutsättningar för arbetsglädje, utveckling och delaktighet
- chefer ska ha rätt kunskap för att kunna uppfylla sitt uppdrag och hantera verksamhetens risker

Förutsättningar

Förutsättningar för ett systematiskt arbetsmiljöarbete innebär att:

- tillräckliga resurser för arbetsmiljöarbetet avsätts
- arbetsmiljöarbetet är en naturlig del i verksamhetsplaneringen och i det dagliga arbetet

- ansvarsfördelning och befogenheter är klart formulerade och kända hos varje medarbetare
- signaler på ohälsa uppmärksammas i ett tidigt stadium och hanteras enligt pastoratets rutiner
- alla chefer och medarbetare bidrar till en öppenhet och transparens så att tystnadskultur motverkas
- alla medarbetare får den introduktion och information de behöver för att kunna arbeta tryggt och säkert
- alla chefer får den utbildning de behöver för att kunna ansvara för tilldelade arbetsmiljöuppgifter
- medarbetarundersökningar, skyddsronder, riskbedömningar, samt kontroll och uppföljningar av dessa utförs regelbundet gällande den fysiska, organisatoriska och sociala arbetsmiljön
- uppföljningar av det systematiska arbetsmiljöarbetet genomförs årligen med stöd av de pastoratsgemensamma rutinerna

Distansarbete

Med distansarbete avses arbete som regelbundet utförs från hemmet eller motsvarande plats skild från fysisk ordinarie arbetsplats inom pastoratets lokaler och där en skriftlig överenskommelse om detta mellan chef och medarbetare finns. Arbetsgivaren har även vid distansarbete ansvar för att medarbetarens arbetsmiljö är säker och inte skapar ohälsa. Skyddsronder ska därmed även omfatta hemarbetsplatsen. Sådan skyddsrond genomförs utifrån lämplig och överenskommen rutin mellan arbetsgivaren, skyddsombud och medarbetaren.

Distansarbete regleras närmare i "riktlinje för distansarbete".

Ansvar

Kyrkorådet har det övergripande ansvaret för arbetsmiljön och ska tillse att ansvar och befogenheter förs ut i organisationen på sådant sätt att arbetsmiljöarbetet kan bedrivas verkningsfullt.

Särskilda delegationer finns upprättade för uppgiftsfördelning inom arbetsmiljöområdet. Chefer har, inom sina respektive enheter, ansvar för att ett aktivt arbetsmiljöarbete i enlighet med delegation bedrivs och följer gällande lagstiftning.

Medarbetare medverkar i arbetsmiljöarbetet genom att ta ansvar för eget beteende, följa instruktioner och påtala risker. Därtill ska de ges möjlighet att engagera sig i gemensamma arbetsmiljöfrågor.

Skyddsombud företräder medarbetare och har rätt att kräva åtgärder i de fall då arbetsgivaren inte uppfyller kraven i arbetsmiljölagstiftningen. Arbetsgivare och skyddsombud ska samverka i arbetsmiljöfrågor.

Relaterade dokument och rutiner

Denna policy relaterar till ett antal dokument och rutiner, som till exempel medarbetar- och ledarpolicy, rehabiliteringspolicy och alkohol- och drogpolicy som återfinns i sin helhet i medarbetarhandboken.

UTKAST

	Paragraf	Sammanträdesdatum
Kyrkorådets arbetsutskott	24	2021-03-25
Kyrkorådets fastighetsutskott Kyrkorådets kyrkogårdsutskott	25	2021-04-13
Kyrkorådet		2021-06-03
Kyrkofullmäktige		

Riktlinjer för investeringar

Västerås pastorat investerar löpande i fastigheter och inventarier. Syftet med riktlinjerna är att skapa en enhetlig syn på både vilket regelverk som styr oss och vilka interna arbetsprocesser vi ska ha.

Instruktionen ska ses som ett komplement till pastoratets inköpspolicy

Instruktionen är avstämd med berörda chefer men också med pastoratets auktoriserade revisor.

De avsnitt som behandlas är:

- Regelverk – god redovisningssed K3
- Intern beslutsprocess
- Uppföljning av pågående projekt och projektavslut
- Rutiner för kyrkoantikvarisk ersättning
- Nedskrivningar
- Ekonomisk livslängd och komponenter

Föreligger riktlinjer med bilagor, fastighetsutskottets remissvar samt barnkonsekvensanalys.

Förslag till beslut

Kyrkorådets beslut

Att godkänna riktlinjer för investeringar.

Justeringsmännens sign			Utdragsbestyrkande	Expeditioner

Svenska kyrkan
VÄSTERÅS

Riktlinjer för investeringar inom Västerås pastorat

Västerås pastorat investerar löpande i fastigheter och inventarier. Syftet med riktlinjerna är att skapa en enhetlig syn på styrande regelverk och interna arbetsprocesser. Instruktionen ska ses som ett komplement till pastoratets inköpspolicy.

Regelverk-god redovisningssed och K3

God redovisningssed innebär att vi följer Bokföringslagen (BFL) för löpande bokföring, Årsredovisningslagen (ÅRL) för årsredovisningen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Vi följer också det som återfinns i kyrkoordningen (KO) och de rekommendationer som ges av Kyrkans redovisningskommitté (KRED).

Intern beslutsprocess

Beslut om investeringar över 10 mkr ska hanteras i ett separat beslut i beslutsprocessen och då vara ett två-delat beslut.

1. Beslut om att starta projektering för att kunna ta fram korrekta beslutsunderlag till beslut 2
2. Beslut om investeringen i sin helhet med dokument såsom: Finansiell analys, barnkonsekvensanalys, riskanalyser och upphandlingsunderlag. Här bör också en uppskattning av eventuell kyrkoantikvarisk ersättning göras.

Dessa beslut ska beredas i respektive utskott innan beslut fattas av kyrkorådet.

Vid behov av ytterligare medel ska även detta beslut ske på samma sätt. Informationen återfinns sedan även i investeringsbudgeten som är en del av årsplanen och utgör där underlag för beslut av kyrkofullmäktige. Vid behov kan kyrkofullmäktige även fatta investeringsbeslut vid andra tillfällen.

Efter att dessa beslut är fattade ska uppstartsmöte hållas med ekonomiavdelning och fastighetsavdelning för att ta fram fördelning av komponenter och driftskostnader. Detta gäller även projekt som är mindre än 10 mkr. Fördelningen ska sedan i ett tidigt skede stämmas av med revisionen.

Pågående projekt som löper över flera år ska alltid äskas varje år. Det betyder att de delar av projektet som vid budgettillfället inte har utnyttjats ska äskas på nytt. Hänsyn tas till ev tidigare äskad kyrkoantikvarisk ersättning (KAE). Detta för att pastoratet ska kunna ha kontroll över kassaflödet.

Löpande uppföljning av byggprojektets nedlagda jämfört med budgeterade kostnader görs i fastighetsutskottet varje kvartal och dokumenteras mha mötesprotokollet som diarieförs. Eventuella fördyringar ska äskas på nytt i fastighetskottet, arbetsutskottet och kyrkorådet.

Slutredovisning av projekt beslutas i fastighetsutskottet och kyrkorådet.

Inventarier som överstiger 30 tkr ska äskas vid budgettillfället för kommande år. Inköp av inventarier ska vid årets slut utvärderas och eventuellt icke genomförda investeringar ska redovisas till

Svenska kyrkan
VÄSTERÅS

ekonomichef för att utvärderas av domprost om de ska flyttas över till nästkommande års investeringsbudget. Redovisningen ska vara ekonomichefen tillhanda senast 31/12 innevarande år.

Utöver detta finns en buffert för oförutsedda utgifter som uppkommer under året, detta gäller inventarier i församlingsverksamheten.

Uppföljning av pågående projekt och projektavslut

Avstämning mellan ekonomiavdelning och fastighetsavdelning ska ske varje kvartal. Här ska en bedömning göras av vad som i projektet ska kostnadsföras respektive aktiveras som anläggningstillgång. Uppbokning av kostnadsdelar ska ske vid dessa möten.

Här avgörs alltså vad som är:

- Rena driftskostnader
- Planerat underhåll
- Nyinvesteringar

Vid tidpunkten för i anspråktagningen och slutbesiktningsdagen sker en preliminär avslutning i huvudboken/anläggningsregistret inklusive beräknad KAE och avskrivning startas.

När projektet formellt sedan slutredovisas görs eventuella korrigeringar på både nedlagda kostnader och slutlig KAE.

Projekt som av någon anledning inte blir av ska kostnadsföras så snart det kan ske.

Rutiner för kyrkoantikvarisk ersättning

Ansökan görs hos Västerås stift senast den 31 oktober och görs 2 år i förväg. Alla ansökningar om kyrkoantikvarisk ersättning som sänds in till stiftet ska stödja sig på en vård- och underhållsplan.

Ansökan ska innehålla:

- Åtgärdsbeskrivning
- Kostnadssamanställning
- Kyrkorådets delegationsbeslut för kyrkorådets ordförande
- Tillstånd från Länsstyrelsen

Ur "Arbetsgång för KAE" Västerås stifts intranät:

År 1-2

Höst år 1 till vår år 2

- Bestäm vad som ska göras. Utgå från vård och underhållsplanen. Det kan vara bra med ett tidigt samråd med länsstyrelse för att bestämma om ytterligare utredningar, projektering behövs. Stiftsantikvarien kan också vara till hjälp i detta skede. Vår till sommar år 2

Svenska kyrkan
VÄSTERÅS

- Ansök om länsstyrelsens tillstånd. Om fullständiga handlingar finns med i ansökan räknar man med att tillstånd ska kunna ges inom 3 månader. Ta fram ett kostnadsunderlag och fatta beslut i kyrkoråd/nämnd om att söka KAE.
31 oktober år 2 - Sista ansökningsdag för KAE

September år 2
- Stiftsstyrelsen fattar beslut om fördelning och beslutet meddelas skriftligen till församling.

År 3-4
Arbetet kan upphandlas och genomföras. December år 4 är senaste dagen att rekvirera ersättningen. Rekvisitionen skall innehålla revisorsintyg och intyg från antikvarisk kontrollant. Glömt inte att bidraget kan rekvireras så snart arbetet är avslutat.
Om förutsättningarna i projektet ändras skall stiftet meddelas snarast

Ramar
Riksdagen har beslutat att Svenska kyrkan ska få totalt 460 mkr per år under åren 2015-2019. Kyrkostyrelsen beslutar årligen om en ram för varje stift som sedan stiftsstyrelsen fördelar mellan församlingarnas projekt.

Nedskrivningar

Enligt ÅRL 4 kap 5§:

"Har en anläggningstillgång på balansdagen ett lägre värde än det bokförda värdet ska tillgången skrivas ned till detta lägre värde, om det kan antas att värdenedgången är bestående".

För församlingar och pastorat skiljer K3 på nedskrivningar av anläggningstillgångar som används för ändamålet och anläggningstillgångar som förväntas generera kassaflöden. Fastigheter som används för ändamålet, dvs syftet med fastigheten är inte att generera en avkastning som täcker kostnaderna och eventuellt ger en vinst utan är endast en del av det ideella syftet, omfattas av undantagsreglerna i kap 36 och 37. De anläggningstillgångar som däremot förväntas ge kassaflöde omfattas inte av specialreglerna utan följer bestämmelserna om nedskrivning i kap 27.

Pastoratet skriver i princip aldrig ner de tillgångar vi äger. Fastigheterna har inte ett marknadsvärde i egentlig mening men har ett värde i vår verksamhet och att kostnaden för att bygga nytt skulle bli större än det bokförda värdet.

Nedskrivning skulle kunna bli aktuellt vid tex brand el dyligt.

Ekonomisk livslängd och komponenter

I K3 kan man utläsa att vissa tillgångar i form av fastigheter ska delas upp i komponenter och att dessa ska vara betydande, väsentliga och att avskrivningstiden ska vara tillgångens nyttjandeperiod.

Utgifter för byten av komponenter ska räknas in i tillgångens redovisade värde (K3 17,4).

Svenska kyrkan
VÄSTERÅS

Detta betyder att om man tex byter ett tak ska det gamla taket i form av en komponent bytas ut även i anläggningsregistret och i balansräkningen. Detta gäller även för tillkommande komponenter och partiella utbyten.

Utgifter för löpande underhåll och reparationer redovisas alltid som kostnader när de uppkommer. Frågan som uppstår är då om det är löpande underhåll eller en ny komponent? Ska det kostnadsföras eller aktiveras som anläggningstillgång?

Exempel på frågeställningar:

1,Reparation av del av tak

Förutsättning

Yttertaket har identifierats som en separat komponent, en mindre del har stormskadats och ska repareras

Aktiveras eller kostnadsföras?

Kostnadsförs som reparation/underhåll, Är reparationen omfattande kan kvarvarande nyttjandeperiod på taket behöva omprövas.

2, Relining av rör

Förutsättning

Relining av byggnadens rörsystem, Ett väsentligt belopp och teknisk livslängd (nyttjandeperiod) 25 år.

Aktiveras eller kostnadsföras?

Utgiften aktiveras som tillkommande utgift för komponenten rörsystem. Nyttjandeperioden för oavskrivet belopp på rörsystem ändras till 25 år

3, Byte av gatsten

Förutsättning

Gatsten framför kyrka ska läggas om, återanvändning av gammal gatsten sker men med nytt underarbete

Aktiveras eller kostnadsföras?

Kostnadsförs som reparation/underhåll. Eventuella förbättringsåtgärder i underarbetet kan komma att aktiveras som anläggningstillgång

Svenska kyrkan
VÄSTERÅS

Nedanstående bild kan vara till hjälp vid bedömning om det är kostnad eller aktivering av anläggningstillgång:

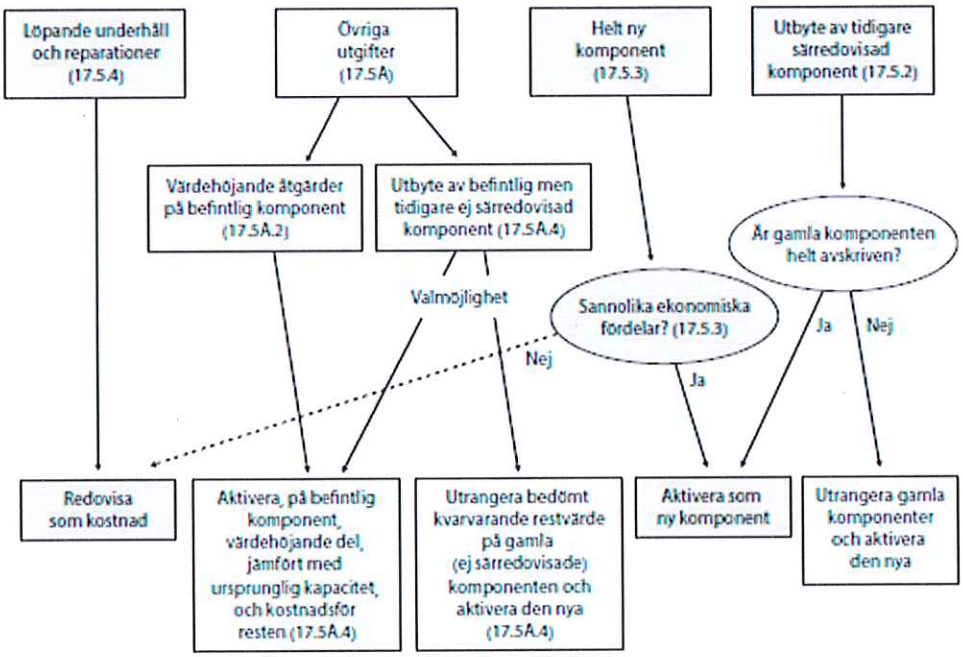

Komponenter vid avskrivning gäller alla typer av byggnader inom Västerås pastorat och återfinns i bilaga 1.

Avskrivningen ska påbörjas när anläggningstillgången tas i bruk och nyttjandeperioden är den period vilken tillgången förväntas vara tillgänglig att användas i organisationen. Detta gäller även aktivering av maskiner och inventarier och Västerås pastorats avskrivningstider för dessa tillgångar återfinns i bilaga 2.

Bilaga 1

Komponenter vid avskrivning gäller alla typer av byggnader inom Västerås pastorat
Årsintervallen bero på olika typer av material

Komponent	Exempel	Avskrivningstid	Material
Markanläggning	Dränering, yttre VA, plattsättning, asfaltering, parkeringsplatser, gångar, lekplatser, bevattning, kyrkogårdsmurar, planteringar	30-50 år	
Stomme		100 år	Sten
Stomme		50 år	Trä
Tak ny	Olika nyttjandeperioder beroende på material.	25-75 år	Koppar, skiffer, tegel, spån, plåt
Tak renovering	Olika nyttjandeperioder beroende på material.	15 år	Koppar, skiffer, tegel, spån, plåt
Fasad ny	Olika nyttjandeperioder beroende på material.	15-40 år	Kalk, tegel, skiffer, trä
Fasad renovering	Olika nyttjandeperioder beroende på material.	10-15 år	Kalk, tegel, skiffer, trä
Stomkomplettering	Fönster, dörrar, portar, kök, innerväggar med ytskikt	15-30 år	
Stomkomplettering renovering	Fönster, dörrar, portar, kök, innerväggar med ytskikt	5-15 år	
Fasta byggnadsinventarier	Bänkar, epitafier, orgel, predikstol, altare, kyrkklocka	30-50 år	
Byggnadsinstallationer	El, vvs, ventilation, hiss, klockautomatik & motorer	25-30 år	
Övriga installationer	Larm, brand, ljudanläggning, styrsystem, datanät, belysningsinstallationer, motorvärmare	5-15 år	
Krematorieinstallationer	Ugn, kylrum, processinstallationer	25-30 år	
Krematorieinstallationer kort	Rökgas, styrsystem	15-20	

Bilaga 2
Avskrivningstider maskiner och inventarier

Offentlig utsmyckning	Ingen avskrivn
Konstverk och samlingar	Ingen avskrivn
Bostadsrätter	Ingen avskrivn
Kyrksilver	Ingen avskrivn
Piporgel	25 år
Svarv, pelarborrmaskin	15 år
Ljudanläggning, hörselslinga mm	10 år
Högtalaranläggning	10 år
Kompressorer, skopor, pulverlackering, billyftar,	10 år
bevattningsanläggning, blästermaskin, smådelstvätt, bandsåg,	10 år
bordsfräs, rikthyvel, cirkelsåg,	10 år
Maskiner för storkök, köksmaskiner, spisar, frys- och kylskåp,	10 år
Dyrare förvaringshjälpmedel, tex brandsäkra skåp,	10 år
Kyrkliga textilier	10 år
Elektronisk orgel och övriga dyrare musikinstrument	10 år
Skrudskåp	10 år
Caddys, pick-uper, transportbussar, personbilar, släpkärror,	8 år
Transporttraktor, grävtraktor, bandgrävare, hjulgrävare, hjultvätt,	7 år
lastmaskin, växlarvagnar, snöplog, vikplog, småvagnar till eltruckar,	7 år
små lastmaskiner, stubbfräs, hydraulhammare, markvibrator (tillbehör grävtraktor),	7 år
Grönytemaskiner (golfbilar, truckar med flak, gräsklippare),	5 år
växellådsmaskin, däckmaskin, balanseringsmaskin	5 år
bensindrivna kobror, markvibrator, svetsar, diagnosinstrument för bilar,	5 år
AC-maskin för bilar,	5 år
Golvvårdsmaterial, tex skurmaskiner och tvättmaskiner	5 år
Kontorsmöbler och inredningsartiklar, tex stolar, bord, hyllor mm	5 år
Porslin, glas, bestick, köks- och serveringsredskap	5 år
Handmaskiner (tryckluftsdrivna)	3 år
Datorer, mobiltelefoner, övrig datautrustning	Direktavskrivn

Svenska kyrkan
VÄSTERÅS

Svar på remiss gällande "Riktlinjer för investeringar inom Västerås pastorat"

Västerås pastorats fastighetsutskott har fått riktlinjer för investeringar inom Västerås pastorat i remiss.

Riktlinjerna behandlades vid fastighetsutskottets sammanträde 2021-04-13.

Följande förslag till ändringar i texten föreslås:

Sid 1

Intern beslutsprocess

Beslut om investeringar över 10 mkr ska hanteras i ett separat beslut i beslutsprocessen och då vara ett två-delat beslut efter **genomförd förstudie.**

.....

Dessa beslut ska **beredas i respektive utskott innan** beslut fattas av kyrkorådet.

Följande synpunkter togs upp:

Inför stora projekt behövs det göras förstudier för att få fram ett underlag till beslut. Dessa förstudier behöver fastighetsutskottet kunna besluta om. Beroende på dignitet av projekt så behövs olika mycket material och förarbete till en förstudie. Många projekt påbörjas med KAE ansökningar eftersom dessa har en tvåårscykel innan de blir beviljade.

Förstudier behöver budgeteras i tidiga skeden.

Underlagen behöver beredas i fastighetsutskottet innan underlag för beslut tas i kyrkorådet man kan tolka det annorlunda som det står nu, därav förslaget till den andra ändringen.

Vad ligger i arbetsordningarna för utskottet i förhållande till delegation och kostnadsramar.

Hur ser delegationen ut på tjänstemannasidan. Mycket gällande framför allt KAE processen är ett löpande arbete i dialog med stiftet, länsstyrelse.

En utbildning i hur fastighetsprocessen fungerar behövs för ledamöter i kyrkoråd och utskott i samband med ny mandatperiod. Fastighetsprocessen är komplex och det är många delar som hänger ihop med varandra.

Det är svårt att förutse konkreta summor i tidiga skeden.

I samband med KAE ansökningar kan det uppstå frågeställningar som medför betydande fördyringar.

Riktlinjerna kommer medföra merarbete för fastighetsavdelningen.

Barnkonsekvensanalys

Riktlinje för investeringar

Västerås pastorats kyrkoråd 2021-04-29 med AU 2021-03-25.

Kartläggning

Västerås pastorat investerar löpande i fastigheter och inventarier. Syftet med riktlinjerna är att skapa en enhetlig syn på både vilket regelverk som styr och vilka interna arbetsprocesser som ska gälla.

Kyrkoordningen

Enligt Kyrkoordningen intar barnen en särställning i kristen tro och behöver därför särskilt uppmärksammas i Svenska kyrkans verksamhet.

2012 fattades beslut om att en barnkonsekvensanalys göras i ärenden som berör barn och unga. Beslutet började gälla första januari 2013 och är en del av Kyrokorningen. Det innebär att en analys görs för hur beslutet kan komma att påverka barn och unga. Som barn räknas de som är 0 – 18 år gamla.

FN:s Barnkonvention

FN:s konvention om barnets rättigheter blev den första januari 2020 en del av svensk lagstiftning. Följande artiklar är de specialartiklar som samtliga artiklar i Barnkonventionen läses genom.

- Artikel 2 slår fast att alla barn har samma grundläggande rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras. Barnkonventionen gäller för alla barn som befinner sig i ett land som har ratificerat den.

- Artikel 3 anger att det är barnets bästa som ska komma i främsta rummet vid alla åtgärder som rör barnet. Begreppet "barnets bästa" är konventionens grundpelare och har analyserats mer än något annat begrepp i barnkonventionen. Vad som är barnets bästa måste avgöras i varje enskilt fall.

- Artikel 6 säger att varje barn har rätt att överleva, leva och utvecklas. Artikeln handlar inte bara om barnets fysiska hälsa utan också om den andliga, moraliska, psykiska och sociala utvecklingen.

- Artikel 12 handlar om barnets rätt att uttrycka sina åsikter och få dem beaktade i alla frågor som berör dem. När åsikterna beaktas ska hänsyn tas till barnets ålder och mognad.

Beskrivning

Riktlinjerna för investeringar inom Västerås pastorat behandlar följande avsnitt:

- Redovisning och god redovisningssed
- Intern beslutsprocess
- Uppföljning av pågående projekt och projektavslut
- Rutiner för kyrkoantikvarisk ersättning (KAE)
- Nedskrivningar
- Ekonomisk livslängd och komponenter

Riktlinjerna syftar till att skapa tydlighet och enhetlighet i investeringar och ska ses som ett komplement till Västerås pastorats inköpspolicy. Införandet av riktlinjer för investeringar kan bidra till att ytterligare stärka Västerås pastorats långsiktiga och hållbara hantering av sina olika tillgångar. Ur barnets perspektiv är det gott då det stärker möjligheten att även kommande generationer av barn kan få ta del av såväl grundläggande verksamheter i väl underhållna och anpassade lokaler, som det kulturarv de äldre kyrkorna och kyrkomiljöerna utgör.

Analys

Införandet av riktlinjer för investeringar är positivt ur barnets perspektiv då långsiktiga och genomtänkta investeringar stärker möjligheten att även kommande generationer av barn får möjlighet att ta del av såväl verksamheter i väl underhållna lokaler som det kulturarv de äldre kyrkorna och kyrkomiljöerna utgör.

BKA gruppen

Genom Karin Degréus
2021-03-24

6.

VÄSTERÅS PASTORAT SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

	Paragraf	Sammanträdesdatum
Kyrkorådets arbetsutskott Kyrkorådets fastighetsutskott Kyrkorådets kyrkogårdsutskott	48	2021-05-20
Kyrkorådet		2021-06-03
Kyrkofullmäktige		

Resultat för tertial 1, januari-april 2021

Ekonomichef Eva Hollaus föredrar.

Förslag till beslut

Kyrkorådets beslut

Läggs till handlingarna.

Justeringsmännens sign			Utdragsbestyrkande	Expeditioner

Svenska kyrkan
VÄSTERÅS

MÅNADSRESULTAT 2021

JANUARI - APRIL

2021-05-18/EH

VÄSTERÅS PASTORAT

Svenska kyrkan
VÄSTERÅS

Månadsbokslut 2021 jan - april Riktvärde 33%

	Bokfört Tom april-21	Budget Helår 2021	%	Bokfört Tom april-20
Verksamhetens intäkter				
Kyrkoavgift	60 885	182 510	33,4%	61 815
Begravningsavgift	18 707	54 379	34,4%	18 016
Ekonomisk utjämning	-6 338	-19 075	33,2%	-6 536
Utdelning från andelar i prästlönetillgångarnas avkastning	0	2 337	0,0%	0
Övriga verksamhetsintäkter (inkl gåvor o bidrag)	8 211	10 250	80,1%	7 441
Summa intäkter	81 465	230 401	35,4%	80 736
Verksamhetens kostnader				
Övriga externa kostnader (inkl rörl personalkostnad)	-23 729	-83 296	28,5%	-24 691
Personalkostnader	-39 888	-132 248	30,2%	-39 666
Av- och nedskrivningar av anläggningstillgångar	-5 819	-18 834	30,9%	-5 698
Summa kostnader	-69 436	-234 378	29,6%	-70 055
Verksamhetsresultat	12 029	-3 977		10 681
Resultat från värdepapper	5 749	3 405	168,8%	-1 749
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	93			103
Räntekostnader och liknande resultatposter	-207	-800	25,9%	-218
Summa resultat från finansiella investeringar	5 635	2 605		-1 864
Resultat	17 664	-1 372		8 817

2021-05-18/13:24/EH

Månadsbokslut 2021-januari-april Riktvärde 33 %

Svenska kyrkan
VÄSTERÅS

Exklusive kostnader för fasta tjänster

		Centralt 3xxx Utfall	Budget	%	Norr 4xxx Utfall	Budget	%	Öst 5xxx Utfall	Budget	%	Väst 6xxx Utfall	Budget	%	Total Utfall	Budget	%
111	Gudstjänster och kyrkliga handlingar	-127	-170	74,7%	-71	-315	22,5%	-58	-250	23,2%	27	-221	-12,2%	-229	-956	24,0%
119	Kyrkomusik och sång	-29	-350	8,3%	-159	-788	20,2%	-45	-725	6,2%	-68	-605	11,2%	-301	-2 468	12,2%
151	Barnverksamhet 0-12 år	-2	-80	2,5%	-21	-560	3,8%	-34	-255	13,3%	-55	-360	15,3%	-112	-1 255	8,9%
161	Ungdomsverksamhet 13-25 år		-30		-24	-110	21,8%	-35	-395	8,9%	0	-30		-59	-565	10,4%
171	Konfirmandverksamhet	-22	-100	22,0%	-17	-500	3,4%	-81	-1 080	7,5%	-13	-440	3,0%	-133	-2 120	6,3%
181	Vuxenverksamhet	-3	-89	3,4%	20	-309	-6,5%	-10	-292	3,4%	-2	-183	1,1%	5	-873	-0,6%
211	Diakoniverksamhet	-9	-88	10,2%	54	-162	-33,3%	-16	-60	26,7%	-53	-207	25,6%	-24	-517	4,6%
221	Kyrkans familjerådgivning	22	190	11,6%	0									22	190	11,6%
261	Mission - övergripande	-19	-80	23,8%	0									-19	-80	23,8%
311	Övrig kyrklig verksamhet	25	-773	-3,2%	-177	-201	88,1%	-167	-710	23,5%	-98	-622	15,8%	-417	-2 306	18,1%
356	Sjukhuskyrkan							-22	-130	16,9%				-22	-130	16,9%
365	Högskoleverksamheten	-2	-50	4,0%										-2	-50	4,0%
421	Cafe´och Konferens (Kbg och Cafe Malin)	-377	-105	359,0%										-377	-105	
571	Församlingsråd	-21	-100	21,0%	-61	-436	14,0%	-35	-185	18,9%	-54	-239	22,6%	-171	-960	17,8%
611	Församlingsadm gemensamma kostnader	-17	-330	5,2%	-116	-899	12,9%	-22	-48	45,8%	-84	-821	10,2%	-239	-2 098	11,4%
612	Gemensam städ	-115	-480	24,0%	-80	-380		-56	-250					-251	-1 110	22,6%
621	Församlingsexpedition	0	-254	0,0%	-25	-120	20,8%	-4	-30	13,3%	-2	-19	10,5%	-31	-423	7,3%
														0	0	
		-696	-2 889	24,1%	-677	-4 780	14,2%	-585	-4 410	13,3%	-402	-3 747	10,7%	-2 360	-15 826	14,9%

VÄSTERÅS PASTORAT

Månadsbokslut **2021 jan -april** **Riktvärde 33 %**

Svenska kyrkan
VÄSTERÅS

PO områden/Kyrkcentra

	Personalkostnader			Verksamhetskostnader			Totalt		
	Utfall	Budget	Riktvärde	Utfall	Budget		Utfall	Budget	Riktvärde
Centrala området	-3 862	-11 678	33,1%	5	-872	-0,6%	-3 857	-12 550	30,7%
Domkyrkan				-190	-780	24,4%	-190	-780	24,4%
Kyrkbacksgården				-207	-777	26,6%	-207	-777	26,6%
Högskolan				-2	-50	4,0%	-2	-50	4,0%
Cafe´Malin				-324	-600	54,0%	-324	-600	54,0%
Familjerådgivningen	-263	-763	34,5%	22	190	11,6%	-241	-573	42,1%
Summa Centrala området	-4 125	-12 441	33,2%	-696	-2 889	24,1%	-4 821	-15 330	31,4%
Norra området	-7 133	-23 800	30,0%	-229	-713	32,1%	-7 362	-24 513	30,0%
Önsta gryta kyrka				-137	-1 335	10,3%	-137	-1 335	10,3%
Mariagården				-106	-883	12,0%	-106	-883	12,0%
Hökåsen				-9	-744	1,2%	-9	-744	1,2%
Vallby Paletten				-73	-463	15,8%	-73	-463	15,8%
Gideonsberg				-123	-640	19,2%	-123	-641	19,2%
Summa Norra området	-7 133	-23 800	30,0%	-677	-4 778	14,2%	-7 810	-28 579	27,3%
Östra området	-5 764	-19 057	30,2%	-138	-808	17,1%	-5 902	-19 865	29,7%
Tomasgården				-254	-2 079	12,2%	-254	-2 079	12,2%
Viksäng				-85	-576	14,8%	-85	-576	14,8%
Irsta				-86	-817	10,5%	-86	-817	10,5%
Sjukhuskyrkan	-341	-1 545	22,1%	-22	-130	16,9%	-363	-1 675	21,7%
Summa Östra området	-6 105	-20 602	29,6%	-585	-4 410	13,3%	-6 690	-25 012	26,7%
Västra området	-5 938	-19 025	31,2%	-91	-768	11,8%	-6 029	-19 793	30,5%
Mikaelikyrkan				-164	-1 167	14,1%	-164	-1 167	14,1%
Sparven Råby				-41	-208	19,7%	-41	-208	19,7%
Bäckbykyrkan				-32	-871	3,7%	-32	-871	3,7%
Barkarö				-70	-618	11,3%	-70	-618	11,3%
Sverige-Finska	-162	-643	25,2%	-4	-115	3,5%	-166	-758	21,9%
Summa Västra området	-6 100	-19 668	31,0%	-402	-3 747	10,7%	-6 502	-23 415	27,8%
Totalt	-23 463	-76 511	30,7%	-2 360	-15 824	14,9%	-25 823	-92 336	28,0%

2021-05-18/13:24EH

Månadsbokslut 2021 jan -april Riktvärde 33%

Svenska kyrkan
VÄSTERÅS

Gemensam administration

		Utfall	Budget	%	
102	Verksamhetsgemensamt	-515	-2 040	25,2%	Ers sjuklöner 199 tkr
102	Personliga tjänster	-92	-277	33,2%	
102	Bidrag	-1 651	-4 047	40,8%	Årsavg SM
521	Kyrkofullmäktige, Kyrkorådet	-294	-1 100	26,7%	
523	Pastoralgemensamma projekt	-1	-700	0,1%	
541	Revision	-94	-320	29,4%	
551	Valnämnden	-79	-1 300	6,1%	
581	Kontraktsprost	-3	-30	10,0%	
582	Besökscentrum	-226	0	0,0%	
583	Summer meet	0	-60	0,0%	
584	Sommarkonfirmander	0	-300	0,0%	
522,586	Konfirmandrekrytering	0	-200	0,0%	
624	Kommunikation	-433	-3 300	13,1%	
633	Stab	-254	-600	42,3%	Omflytt 30tkr, chefsutbildn 100
	Orgeldagarna	0	-80	0,0%	
636	Personalarbete	-489	-2 550	19,2%	
637	Administration	-2 126	-6 250	34,0%	
632	Personalkostnader	-5 547	-18 462	30,0%	
		-11 804	-41 616	28,4%	

VÄSTERÅS PASTORAT

Månadsbokslut 2021 jan - april Riktvärde 33%

Fastighetsavdelningen

i tkr

		Bokfört tom april -21	Budget Helår -21	%
2200	**Administration/Övergripande**			
651	Fastigheter - övergripande	68	373	18,2%
652	Löner	1 005	3 428	29,3%
659	Avskrivningar	1	511	0,2%
685	Reparation och underhåll	2	3 000	0,1%
Summa		**1 076**	**7 312**	**14,7%**
2300	**Centralt**			
659	Avskrivningar	951	3 678	25,9%
660	Gamla kyrkor och kapell	519	1 366	38,0%
670	Kyrkcenter	115	943	12,2%
680	Övriga byggnader	249	817	30,5%
685	Reparation och underhåll	377	1 600	23,6%
Summa		**2 211**	**8 404**	**26,3%**
2400	**Norr**			
659	Avskrivningar	962	2 620	36,7%
660	Gamla kyrkor och kapell	776	1 828	42,5%
670	Kyrkcenter	727	2 312	31,4%
680	Övriga byggnader	26	94	27,7%
685	Reparation och underhåll	713	2 000	35,7%
Summa		**3 204**	**8 854**	**36,2%**
2500	**Öst**			
659	Avskrivningar	730	2 177	33,5%
660	Gamla kyrkor och kapell	635	1 331	47,7%
670	Kyrkcenter	621	1 948	31,9%
680	Övriga byggnader	141	317	44,5%
685	Reparation och underhåll	453	2 200	20,6%
Summa		**2 580**	**7 973**	**32,4%**
2600	**Väst**			
659	Avskrivningar	1 029	3 101	33,2%
660	Gamla kyrkor och kapell	544	1 509	36,1%
670	Kyrkcenter	823	2 203	37,4%
680	Övriga byggnader	159	539	29,5%
685	Reparation och underhåll	472	1 500	31,5%
Summa		**3 027**	**8 852**	**34,2%**
2800	**Kyrkogård**			
680	Övriga byggnader	201	0	0,0%
685	Reparation och underhåll	53	0	0,0%
		254	**0**	**0,0%**
TOTALT		**12 352**	**41 395**	**29,8%**

VÄSTERÅS PASTORAT

Månadsbokslut **2021 jan -april Riktvärde 33 %** Svenska kyrkan VÄSTERÅS

Kyrkogårdsförvaltningen

Verksamhet	Utfall	Årsbudget	%
Intäkter			
Begravningsavgift	18 705	54 379	34,4%
Gravskötsel	6 337	5 900	107,4%
Övriga intäkter	1 098	3 050	36,0%
Interna intäkter	861	2 500	34,4%
Summa intäkter	27 001	65 829	41,0%
Kostnader			
Övriga verksamhetskostnader	-6 003	-18 939	31,7%
Personalkostnader	-8 133	-34 048	23,9%
Interna kostnader fastighet o administration	-2 263	-6 605	34,3%
Avskrivningar, förlust avyttring maskiner	-1 923	-6 037	31,9%
Interna räntekostnader	-67	-200	33,5%
Summa kostnader	-18 389	-65 829	27,9%
Resultat	8 612	0	

Långfristiga placeringar konto 1880-1890

Svenska kyrkan
VÄSTERÅS

	Bokfört värde 2020-12-31	Bokfört värde 2021-03-31	Bokfört värde 2021-04-30	Marknadsvärde 2020-12-31	Marknadsvärde 2021-03-31	Marknadsvärde 2021-04-30	*Över/Undervärde*
Handelsbanken	65 756 576	71 507 926	71 275 355	74 028 804	82 646 135	83 355 772	*12 080 417*
Söderberg & Partners (rådgivande)	114 701	113 794	113 794	306 085	281 145	281 145	*167 351*
Söderberg & Partners (Diskretionär)	62 789 649	68 631 150	70 424 805	66 017 519	75 178 118	76 671 221	*6 246 416*
Summa hela portföljen	**128 660 926**	**140 252 870**	**141 813 954**	**140 352 408**	**158 105 398**	**160 308 138**	**18 494 184**

VÄSTERÅS PASTORAT SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

	Paragraf	Sammanträdesdatum
Kyrkorådets arbetsutskott Kyrkorådets fastighetsutskott Kyrkorådets kyrkogårdsutskott	49	2021-05-20
Kyrkorådet		2021-06-03
Kyrkofullmäktige		

Lokalförsörjningsplan

Ordförande Jörgen Eklund föredrar.

Föreligger följande handlingar:

- Lokalförsörjningsplan ver 20210512
- Konsekvensbeskrivning bilaga 1
- Ekonomisk redovisning bilaga 2
- Övergripande sammanställning av inkomna remissvar
- Samverkansgruppens beslutsförslag
- POSK:s beslutsförslag

En barnkonsekvensanalys kommer att göras i ärendet inför kyrkorådets sammanträde, denna skickas ut i början av v. 22.

Förslag till beslut

Kyrkorådets beslut

Kyrkorådet föreslår kyrkofullmäktige besluta

- Att anta förslaget till inriktning av lokalförsörjningsplan
- Att kyrkofullmäktiges beslut från samfällda kyrkofullmäktige år 2013 om försäljning av Domprostgården upphävs
- Att kyrkorådet ger kyrkofullmäktige en årlig rapport i samband med budgetförslaget för kommande år om det arbete som föranleds av inriktningen av lokalförsörjningsplanen

Justeringsmännens sign			Utdragsbestyrkande	Expeditioner

Kyrkorådet beslutar

- Att anpassningen av Västerås pastorats fastigheter för församlingsverksamheten utifrån inriktningen i lokalförsörjningsplanen, exempelvis tillskapande av fler arbetsplatser för medarbetare och tillskapandet av mötesrum i kyrkor, hanteras av kyrkorådets fastighetsutskott i enlighet med tillämpliga policys och riktlinjer
- Att anpassning av Västerås pastorats fastigheter och lokaler till annan verksamhet än församlingsverksamhet, antingen denna verksamhet sker i egen regi eller av en extern hyresgäst, bereds av kyrkorådets fastighetsutskott och beslutas av kyrkorådet
- Att uthyrning av Västerås pastorats fastigheter och/eller lokaler till externa hyresgäster ska ske på marknadsmässiga villkor där hyran ska täcka kostnader för normala avskrivningar, underhåll och drift samt sett över avtalstidens längd även för aktuella kostnader för lokalanpassningar
- Att försäljning av Västerås pastorats fastigheter och lokaler enligt inriktningen i lokalförsörjningsplanen bereds av kyrkorådets fastighetutskott och beslutas av kyrkorådet.
- Att ställningstaganden om anpassning av och/eller försäljning av Västerås pastorats fastigheter kräver ytterligare underlag i varje enskilt ärende, bland annat för att säkerställa behovet av lokaler för församlingsverksamheten i egna fastigheter eller i förhyrda lokaler
- Att den av kyrkorådet beslutade utredningen om Västerås pastorat ska kunna bedriva förskoleverksamhet färdigställas innan beslut tas om framtida användning av Kyrkbacksgården, Irsta församlingshem, Knektgården, Arken och Mikaeligården
- Att uppdra till fastighetsutskottet att återkomma med förslag om hur pastoratets roll som hyresvärd för andra verksamheter, såväl interna som externa, kan hanteras i förhållande till församlingsverksamheten.

LFP Västerås pastorat ver 2021-05-11

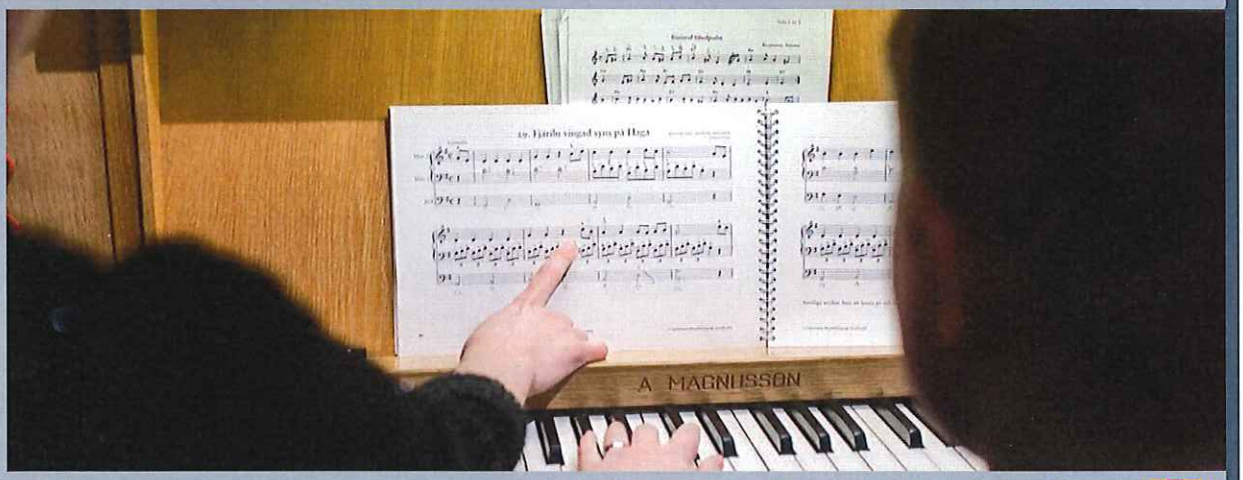

Svenska kyrkan
VÄSTERÅS

Västerås pastorat

Lokalförsörjningsplan

2021-06-15

Svenska kyrkan
VÄSTERÅS

Innehåll

1 Inledning **3**
1.1 Kyrkomötets beslut 3
1.2 Bakgrund 3
1.3 Process och medverkande 3
1.4 Avgränsningar 5
1.5 Tidigare genomförda åtgärder 5
2 Mål och reglemente **6**
2.1 Kyrkofullmäktiges mål med lokalförsörjningsarbetet 6
2.2 Lagar och regler 7
3 Västerås pastorat **8**
3.1 Geografi och kyrkotillhörighet 8
3.2 Fastighetsanvändning idag 9
3.3 Mål och verksamhet 11
3.4 Verksamhets- och pastoratsperspektiv 12
3.5 Påverkande faktorer 12
3.6 Ekonomisk utveckling 14
3.7 Kategorisering av pastoratets fastigheter ur verksamhetsperspektiv 15
4 Handlingsplan **16**
4.1 Po Centrala 16
4.2 Po Norr 17
4.3 Po Väst 19
4.4 Po Öst 20
4.5 Säsongsanvändning av kyrkor och miljöhänsyn 21
4.6 Staben 22
5 Ekonomi, beslutsgång och tidplan **22**
5.1 Ekonomiska konsekvenser 22
5.2 Fortsatta beslut 24
5.3 Tidplan 24

Bilagor

1. Konsekvensbeskrivning, verksamhet
2. Ekonomiska konsekvenser
3. Barnkonsekvensanalys
4. Niras LFP ver 1 Västerås pastorat 2019-10-29

1 Inledning

1.1 Kyrkomötets beslut

Tron får konsekvenser. Därför behöver kyrkans verksamheter finnas där människor finns. Därför engagerar vi oss också för hållbar utveckling, flyktingar, klimat och kulturarv.

För att utveckla verksamheten behövs ändamålsenliga lokaler. Därför behöver fastighetsbeståndet utvecklas, så att det ger rätt stöd till verksamheten och bidrar till en långsiktigt hållbar resursanvändning. Lokalförsörjningsplanen är ett stöd i detta arbete. (Folder: Planera för en effektiv lokalanvändning Svenska kyrkan, Kyrkokansliet feb. 2018)

Svenska kyrkan har under flera år haft en negativ medlemsutveckling vilket bland annat medfört att fastigheternas kostnader upptar en allt större del av organisationens intäkter. Svenska kyrkan har därför som mål att pastorat och församlingar i framtiden ska äga färre fastigheter för att kunna frigöra resurser till den grundläggande uppgiften. Kyrkomötet har beslutat att ett nationellt fastighetsregister ska finnas, samt att varje församling eller pastorat ska upprätta en lokalförsörjningsplan. Syftet är dels att få en helhetsbild över Svenska kyrkan som fastighetsägare, dels att tillse att de lokala enheterna har ett fastighetsbestånd som är väl anpassat efter den lokala verksamheten, behoven och ekonomin, samt ge en översikt över aktuella lokalprojekt.

Pastoratet har sedan tidigare registrerat sina fastigheter i ovan nämnda register. Detta dokument utgör nu lokalförsörjningsplan för Västerås pastorat 2021. Syftet med lokalförsörjningsplanen är att ge en samlad beskrivning av verksamheternas lokalbehov, lokalanvändning och kostnadsutveckling. Lokalförsörjningsplanen ska revideras varje mandatperiod.

1.2 Bakgrund

Pastoratets fastigheter och lokaler skall stödja och möjliggöra den verksamhet pastoratet bedriver och önskar bedriva. Innehavet av fastigheter och lokaler ska spegla verksamhetens behov så att det uppstår en balans mellan fastigheternas resursförbrukning och verksamhetens behov. Målet för arbetet är att verksamheterna ska ha tillgång till ändamålsenliga lokaler och att medarbetarnas arbetsplatser ska utgöra en god fysisk arbetsmiljö samt att detta ska ske med god resursanvändning med lägsta möjliga kostnad och miljöpåverkan över tid. För att åstadkomma detta krävs planering, samverkan och en helhetssyn på pastoratets lokalresurser.

1.3 Process och medverkande

Konsultfirman Niras, som också anlitats av Kyrkokansliet för att ta fram riktlinjer för arbetet med lokalförsörjningsplanerna, svarade för en bedömning av bland annat kostnader och olika typer av statistik över lokalanvändningen. Detta arbete gjordes 2017 i samverkan med en projektgrupp från pastoratet. Siffrorna är med andra ord inte dagsaktuella, men det framgick med all önskvärd tydlighet att Västerås pastorat har väldigt många fastigheter med väldigt stora ytor som i de flesta fall används väldigt sällan. I samband med detta arbete genomfördes också verksamhetsintervjuer med domprost, stabsfunktioner, PO-chefer samt samordnare.

Intervjuerna skedde individuellt eller i mindre grupper och fokuserade på att beskriva verksamheten och dess utveckling, hur lokalerna fungerar idag samt vilka behov som finns framåt. Överlag kan man se ett lågt nyttjande av samtliga lokaler i pastoratet och nyttjandet kan öka i både kyrkorna och församlingshemmen. I samband med detta gjordes även en sammanställning av varje fastighets status i fråga om bland annat tillgänglighet och teknisk standard. Dessa bedömningar gav en grundbild av kommande renoveringsbehov och därmed kostnader för de olika fastigheterna och utgör bakgrundsmaterial för denna plan.

Resultatet av arbetet sammanställdes i en detaljerad nulägesbeskrivning per pastoralområde samt samlades och presenterades som en huvudrapport "Lokalförsörjningsplan 2019-10-29" (bilaga 4), av vilken delar finns med i denna plan. Sedan denna genomlysning gjordes har de ekonomiska förutsättningarna för Västerås pastorat blivit ytterligare ansträngda, och ett antal åtgärder inom fastighetsområdet har genomförts.

Under sommaren och hösten 2020 besökte fastighetsförvaltningen de olika pastoralområdena för att i samverkan med samordnare och medarbetare diskutera fastighetsfrågor och för att skapa en förståelse för de åtgärder som behöver genomföras. Samtal har på olika sätt även förts med församlingsråd/presidier, framför allt i de församlingar där förändringar nu föreslås. Förslaget fokuserar på vilka fastigheter och byggnader som framgent behövs för att trygga den kyrkliga verksamheten i Västerås pastorat till kvalitet och omfattning.

En första version av denna plan togs under 2020-2021 fram gemensamt av pastoratets ledning och fastighetsenheten utifrån det krav på upprättande av lokalförsörjningsplan som nationell nivå beslutat, den första versionen från 2019, det övergripande mål för fastighetsförsörjningen som kyrkofullmäktige fastställt och de av ledningen identifierade strategierna (se nedan).

Efter att tjänstemannaförslaget presenterats för kyrkorådets fastighetsutskott respektive arbetsutskott vid ett gemensamt möte 2021-04-15 tillställdes det, fortfarande som tjänstemannaförslag utan att ha sakbehandlats av förtroendemannaorganisationen, samtliga församlingsråd samt samarbetsrådet i Bäckbykyrkan för yttrande i enlighet med KO 3 kap. 22 § p.1. Fokus för församlingsråden i anslutning till lokalförsörjningsplanen är den lokala verksamheten och gudstjänstlivet och vilken påverkan förslaget skulle få inom primärt dessa områden. Remisstiden var 3 veckor och yttrande skulle inkomma senast 2021-05-09 för att materialet skulle kunna sakbehandlas av förtroendemannaorganisationen. Samtliga råd utom ett valde att lämna yttrande. Materialet och förslaget har sedan vidarearbetats i relation till ekonomiska analyser, inkomna yttranden samt relevant bakgrundsmaterial för att den slutliga lokalförsörjningsplanen skulle få den form och omfattning som stipuleras.

Det kan konstateras att trots att ett omfattande grepp tas om fastighetsfrågorna i och med detta arbete, så kommer arbete att behövas också fortsättningsvis. Förutsättningarna förändras; samhället och kyrkan är i rörelse. Det som är sant idag är inte med nödvändighet sant om några år. Även om lokalförsörjningsplanen försöker spana långt in i framtiden så ska den regelbundet ses över, åtminstone varje mandatperiod.

1.4 Avgränsningar

Parallellt med arbetet med lokalförsörjningsplanen pågår ett stort arbete med omdaning av Hovdestalunds begravningsplats, med de lokaler som ska täcka begravningsverksamhetens och fastighetsförvaltningens behov. Begravningsverksamheten nyttjar även andra lokaler, främst "kupor" i anslutning till ytterkyrkogårdarna. Kostnader för dessa lokaler hanteras separat och i och med särredovisningen belastar kostnaderna för dessa lokaler begravningsavgiften. Tillgång till denna typer av lokaler behöver också tryggas utifrån de arbetssätt som gäller för begravningsverksamheten. Med anledning av detta omfattande pågående projekt omfattas inte lokalförsörjningsplanen begravningsverksamhetens eller fastighetsförvaltningens lokalbehov.

1.5 Tidigare genomförda åtgärder

Under arbetet med lokalförsörjningsfrågorna drogs relativt tidigt slutsatsen att det är lämpligt att titta närmare på lokaler som hyrs in på löpande långtidskontrakt. Det är visserligen inget självändamål att undvika inhyrning, tvärtom kan det i vissa fall vara den bästa lösningen, men med tanke på att pastoratet har stora lokalytor med lågt nyttjande är det tveksamt om inhyrning av lokaler i större omfattning är rätt val att göra. Med anledning av detta resonemang har två hyrda lokaler sagts upp. År 2020 lämnades Rönnby kyrkcenter och under 2021 lämnas Sparvens kapell på Råby.

Den avyttringslista som beslutades av kyrkofullmäktige redan 2013 nådde sitt mål i och med att Rytterne församlingsgård såldes 2020. Visserligen fanns även Domprostgården i centrala Västerås med på denna lista, men nya överväganden gällande fastigheters värdeökning gör att det sannolikt är en bättre affär, även rent ekonomiskt, att behålla denna. Av denna anledning bedöms Domprostgården fortsatt vara ett långsiktigt fastighetsinnehav för pastoratet. Utöver dessa senare anpassningar av fastighetsbeståndet har sedan 2008 också följande åtgärder genomförts:

PO Centrala

- Uthyrning av norra delen av Kyrkbacksgården till Rudbeckianska gymnasiet

PO Norr

- Uppsägning av "Gideonsbergskyrkans expedition"
- Flytt från Hoppets kapell till Paletten i Skerike församling
- Avyttring av Harakers f.d. prästgård samt Tortuna Änglagård och prästgård
- Uthyrning av Romfartuna församlingshem till förskola
- Indraget driftbidrag till Sevalla bygdegård

PO Öst

- Uthyrning del av Irsta församlingshem
- Indraget driftbidrag till Kärrbo bygdegård
- Avyttring Irsta prästbostad

PO Väst

- Avyttring St. Henriksgården med flytt till Sparvens kapell
- Uppsägning av "Kyrkoteket", Bäckby,
- Avyttring församlingshemmet Treklövern, Dingtuna
- Avyttring Dingtuna prästgård
- Indraget driftbidrag till Lillhärad bygdegård
- Långtidsuthyrning, Lillhärad kyrka (upphört 2020)

2 Mål och reglemente

2.1 Kyrkofullmäktiges mål med lokalförsörjningsarbetet

I november 2020 fattade kyrkofullmäktige beslut om mål för lokalförsörjningsarbetet i Västerås pastorat. Det övergripande målet rör en önskvärd maximal nivå för fastighetskostnaderna i relation till de samlade kyrkoavgiftsintäkterna efter ekonomisk utjämning, nämligen 20 % över tid. Målet är ett ställningstagande kring den principiella frågan om hur stor del av pastoratets kostnader som är rimligt att lägga på fastighetsbeståndet. Med ett mål som relaterar till intäkterna kommer budgetutrymmet för fastighetskostnaderna att variera från år till år, eftersom såväl intäkter från kyrkoavgiften som den ekonomiska utjämningen varierar. Målet kan därför inte beräknas uppnås för varje enskilt år, utan är en målsättning över tid. Omställning inom fastighetsfrågorna är ofta tidskrävande och långsiktiga och det är sällan praktiskt genomförbart att snabbt förändra fastighetsförvaltningen så att kostnaderna kan justeras på kort sikt. Vidare bär fastighetsbeståndets karaktär en inneboende tröghet samtidigt som lokalanpassningskostnader och renoveringar i ett inledningsskede tillkommer.

Kyrkofullmäktiges övergripande mål för pastoratets lokalförsörjningsarbete är:

- Fastighetskostnaderna ska över tid uppgå till högst 20 % av pastoratets kyrkoavgiftsintäkter efter ekonomisk utjämning.

KFm § 11, 2020-11-10

Till detta mål har fogats ett antal strategier som pastoratets ledning ser som nödvändiga för att nå denna nivå. Det övergripande målet och dessa strategier har varit vägledande i arbetet med att ta fram liggande förslag till handlingsplan för lokalförsörjningsarbetet.

Strategier för att nå kyrkofullmäktiges mål:

- Avyttring av lokaler är nödvändig.
- För att minska antalet lokaler som ger faktisk besparing behöver personal utgå från färre platser.
- Arbetsenheten ska eftersträva att aldrig understiga 12 personer som har samma arbetsställe.
- Varje församlingshem och kyrkcentra ska ha en nyttjandegrad om minst 20 % över året.
- Öka fyllnadsgraden vid nyttjande av våra lokaler och se över behovet av storleksanpassade lokaler.

- Arbeta för flexibla/aktivitetsbaserade kontorslösningar.
- Arbeta med säsongsanvändning av kyrkor.
- Energikostnaden för lokalerna ska vara oförändrade under långtidsplanen 2021-2025, vilket medför en reell besparing på ungefär 3 % per år för dessa kostnader.
- Öka andelen uthyrning i de lokaler som av strategiska skäl inte avyttras, som vi själva inte nyttjar fullt ut eller har full kostnadstäckning för.
- Öka samverkan med andra aktörer, arbeta aktivt med inhyrningar i områden där vi behöver närvaro.

2.2 Lagar och regler

En lång rad av lagar och regler påverkar pastoratets verksamhet och fastighetsarbetet. Här redogörs kort för ett antal av dem:

Plan- och bygglagen (PBL) och Kulturmiljölagen (KML)
Enligt Plan- och bygglagen är det förbjudet att förvanska särskilt kulturhistoriskt värdefull bebyggelse. För all bebyggelse gäller även varsamhetskravet, som innebär att bebyggelsens "särart" och "karaktärsdrag" ska tillvaratas vid ändring eller underhåll. Plan- och bygglagen gäller alltid, både exteriört och interiört, även om åtgärderna inte kräver bygglov. Fastighetsägaren eller byggherren är ansvarig för att lagen följs.

Den svenska lagen innehåller bestämmelser för skydd av värdefulla byggnader liksom fornlämningar, fornfynd, kyrkliga kulturminnen och vissa kulturföremål. Kulturmiljölagen (SFS nr 1988:950) är den centrala lagen för kulturmiljövården. Här anges att Länsstyrelsen har tillsyn över kulturminnesvården i länet och att Riksantikvarieämbetet har överinseende över kulturminnesvården i landet. Enskilda byggnadsminnen omfattas av tredje kapitlet i Kulturmiljölagen och Svenska kyrkans kyrkobyggnader, kyrkotomter, kyrkliga inventarier och begravningsplatser omfattas av det fjärde kapitlet. Detta innebär att kyrkobyggnader och kyrkotomter ska vårdas och underhållas så att deras kulturhistoriska värden inte minskas och så att deras utseende och karaktär inte förvanskas. Kyrkor byggda före 1940 är därvid alltid skyddade, men även nyare kyrkor kan omfattas efter särskilt beslut. Om pastoratet vill restaurera, renovera eller bygga om en kyrka krävs därmed normalt särskilt tillstånd från Länsstyrelsen.

Lag om skydd mot olyckor
Bestämmelserna i denna lag syftar till att i hela landet bereda människors liv och hälsa samt egendom och miljö ett med hänsyn till de lokala förhållandena tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor. Särskilda krav finns här på ägare eller nyttjanderättshavare till byggnader och andra anläggningar att förebygga brand och att hålla utrustning för livräddning vid brand eller olyckor.

Tillgänglighet
Sverige är juridiskt bunden av **FN:s konvention** om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. De svenska lagarna bygger på konventionen. I förordningen står bland annat att myndigheterna skall

verka för att personer med funktionsnedsättning ges full delaktighet i samhällslivet och jämlikhet i levnadsvillkor. Myndigheterna skall särskilt verka för att deras lokaler, verksamhet och information är tillgängliga för personer med funktionsnedsättning

I *diskrimineringslagen* står det bland annat att det är förbjudet att direkt eller indirekt diskriminera en person i arbetsliv eller utbildning på grund av funktionsnedsättning. Bristande tillgänglighet räknas sedan 1 januari 2015 som diskriminering, vilket innebär att en person med en funktionsnedsättning inte får missgynnas genom att åtgärder för tillgänglighet inte vidtas.

Arbetsmiljölagen tar bland annat upp att arbetsgivaren ska ta hänsyn till arbetstagarens särskilda förutsättningar för arbetet genom att anpassa arbetsförhållandena eller vidta annan lämplig åtgärd.

Plan- och bygglagen säger att vid ny- eller ombyggnation så ska byggnader uppfylla väsentliga tekniska egenskapskrav i fråga om tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga. Regler för byggd miljö finns även i *Byggnadsverksförordningen.*

Även *FN:s barnkonvention* är svensk lag, vilket bland annat innebär att barns rätt till andlighet ska säkras. Enligt kyrkoordningen ska beslut som fattas av en kyrklig enhet föregås av en barnkonsekvensanalys. Det innefattar även denna lokalförsörjningsplan och de följdbeslut som den kan komma att ge upphov till.

Konsekvenser för pastoratet

Lagen om skydd mot olyckor innebär framförallt för Västerås pastorat ett ansvar för att byggnaderna är säkra. Pastoratets byggnader skall även leva upp till FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Kulturminneslagen berör framförallt pastoratets äldre kyrkor, som efter flyttningsströmmar inte alltid är placerade för det nutida behovet. I nuläget föreslås inte någon av dessa kyrkor i pastoratet att tas ur bruk, men det finns en möjlighet att överlåta en sådan kyrka som inte längre kommer att användas till Kyrkostyrelsen.

3 Västerås pastorat

3.1 Geografi och kyrkotillhörighet

Västerås pastorat har samma geografiska gränser som Västerås kommun med över 155 000 invånare. Kommunen växer relativt kraftigt, dels genom förtätning av områden, dels genom utveckling av serviceorter som Gäddeholm, Skultuna, Dingtuna och Barkarö. En ny stadsdel, Sätra, planeras i tätortens nordvästra del. I vissa församlingar och pastoralområden förväntas därmed invånarantalet att öka relativt kraftigt under de närmaste åren.

80 495 personer[1], motsvarande knappt 52 %, är kyrkotillhöriga, men kyrkotillhörigheten i pastoratet varierar relativt kraftigt mellan olika församlingar. Enligt prognoser från Kyrkokansliet förväntas kyrkotillhörigheten vara ca 45 % år 2030.

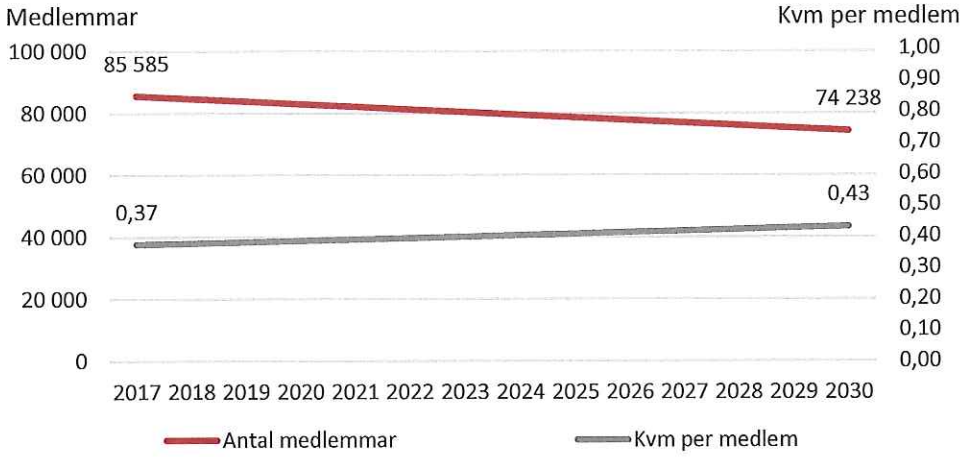

Figur 1. Prognostiserad medlemsutveckling för Västerås pastorat.

Analys och kommentar

Trenderna visar på en minskad medlemsutveckling vilket kommer att ha en direkt påverkan på pastoratets ekonomi och därmed verksamheten. Pastoratet kommer att behöva arbeta på fler fronter, dels hur trenden kan motverkas och dels hur pastoratet kan anpassa sin budget till en sämre medlemsutveckling.

Verksamheten har bland annat identifierat följande utmaningar kopplat till omvärldsanalysen; möta människor i alla åldrar, Svenska kyrkans plats i ett rörligt och föränderligt samhälle samt hur ger vi en röst till de utsatta när ekonomiska villkor blir allt mer spridda. Faktorer som minskad kunskap om kyrkans tro, lära och verksamhet samt ett minskat antal kyrkotillhöriga innebär en risk att kyrkan marginaliseras.

3.2 Fastighetsanvändning idag

Grunduppgifter om församlingarnas lokalbehov och lokalutnyttjande bygger till största delen på ovannämnda underlag från 2017. Även om en del av statistiken som sagt inte är dagsaktuell, så har inte verksamhetsinriktningen ändrats på något mer omfattande sätt som skulle tyda på att statistiken skulle se markant annorlunda ut idag. Här bortses förstås från rådande pandemi-tid, som har satt många av våra fysiska aktiviteter ur spel. I statistiken låg dock siffrorna för bland annat beläggningsgrad och fyllnadsgrad så lågt att ,även om enstaka verksamhet eller möten av någon anledning inte blivit bokade och därmed i syntes i statistiken, den låga användningen av pastoratets fastigheter är tydlig. Överlag är det ett lågt nyttjande i samtliga lokaler i pastoratet och nyttjandet kan öka i både kyrkorna och församlingshemmen. Utöver bokningsgraden

[1] Kyrkobokföringen 2021-05-11

är även fyllnadsgraden ofta mycket låg, det vill säga att när en lokal eller fastighet används så är lokalen långt ifrån fylld till sin maxkapacitet.

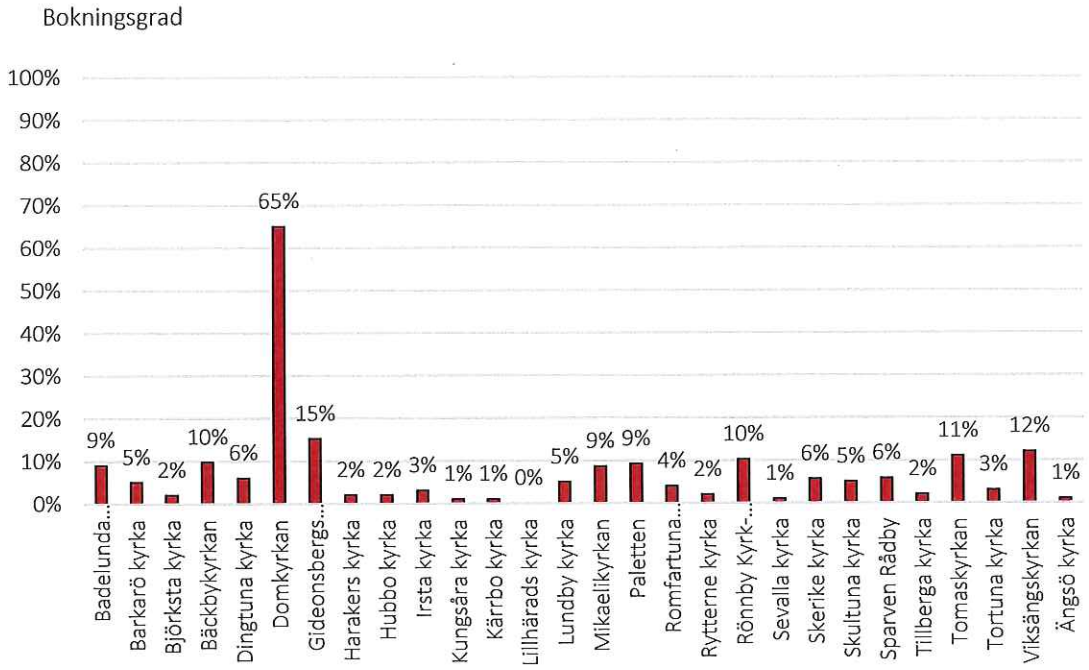

Figur 2. Bokningsgrad enligt statistik för kyrkor i Västerås pastorat. Bokningsbar tid kl. 08.00-20.00.

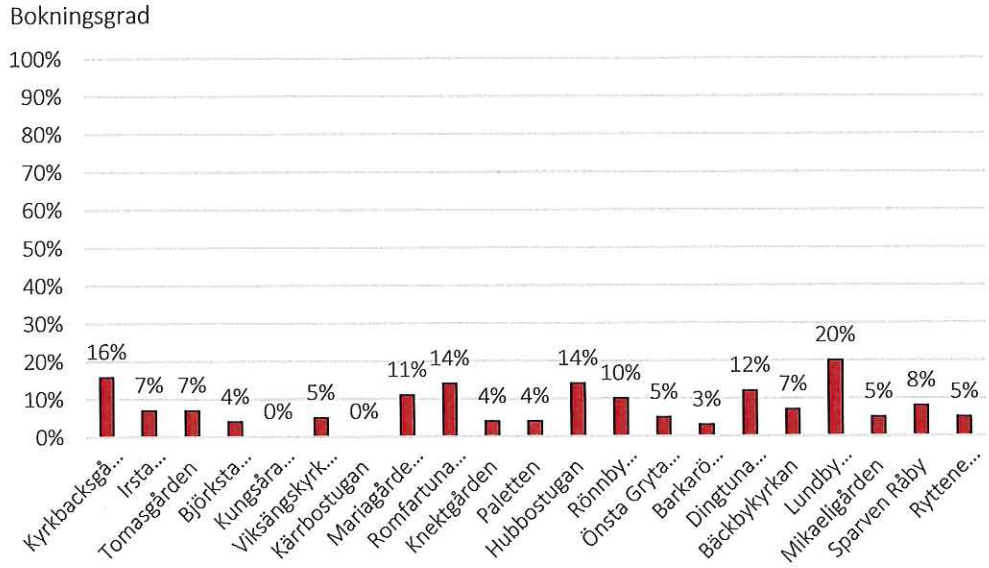

Figur 3. Bokningsgrad enligt statistik för församlingshem och kyrkcentra. Bokningsbar tid kl. 08.00-20.00.

Församlingshemmen är huvudlokaler för den återkommande och kontinuerliga verksamheten så som barn- och ungdomsverksamhet, musik- och körverksamhet samt diakonala och andra gemenskapsträffar. Församlingshemmen och kyrkcentran nyttjas mer än andra byggnader men sett till nyttjandemätningen går det att inrymma mer verksamhet.

På flera ställen finns rum som är anpassade för en specifik verksamhet, exempelvis barnverksamhet, vilket gör att dessa sällan nyttjas förutom vid barnverksamhet. Det finns även specifika lokaler för hantverk vilket också gör att just dessa lokaler bli låsta och kan inte nyttjas av andra verksamheter. Lokalerna blir inte flexibla i den mening vilket gör att andra verksamheter inte känner att det passar eller inte får nyttja lokalerna. Skulle lokalerna vara mer flexibla och neutrala skulle användningen kunna öka. Det skulle i sin tur ställa krav på närliggande verksamhetsförråd som är lätta att ta sig till från neutrala utrymmen för att verksamheten ska kunna ställa iordning lokalen utifrån sina behov.

3.3 Mål och verksamhet

År 2021 hålls kyrkoval vilket innebär att år 2022 kommer att präglas av arbetet att ta fram en ny församlingsinstruktion (FIN). Församlingsinstruktion och lokalförsörjningsplan relaterar till varandra. Å ena sidan ska lokalförsörjningsarbetet tillse att de verksamheter som planeras utifrån församlingsinstruktionens intentioner får lokalbehoven tillgodosedda. Å andra sidan behöver lokalförsörjningsarbetet inta ett betydligt längre tidsperspektiv än församlingsinstruktionens fyraåriga. I nuvarande församlingsinstruktion finns fyra utvecklingsområden från vilka pastoratets övergripande mål är formulerade enligt nedan. Dessa mål är riktningsgivare för verksamhet och för de överväganden som denna plan innehåller, med stor medvetenhet om att dessa mål säkerligen åtminstone till delar kommer att bytas ut redan under det tidsspann som planen omfattar.

<u>Övergripande mål för Västerås pastorat</u>

1) Utvecklas som relevant och levande kyrka för alla med särskilt fokus på barn och unga.
2) Genom ett strategiskt och långsiktigt arbete använda resurser på ett klokt sätt och ha en budget i balans.
3) Möjliggöra en större delaktighet för ideellt ansvarstagande i pastoratet.
4) Ha en aktiv och betydelsefull kommunikation med människor som skapar relation och dialog över tid med Svenska kyrkan.

Församlingens grundläggande uppgift är enligt kyrkoordningen fyrdelad: att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Det är upp till den lokala enheten att tolka uppgiften så att den på bästa sätt utförs med hänsyn till de lokala förutsättningarna. Lokalförsörjningsarbetet måste således tillse att Västerås pastorat kan utföra den grundläggande uppgiften i enlighet med Kyrkoordningens regler. Efter att Svenska kyrkan under lång tid varit expansiv och skaffat nya fastigheter vartefter städer och verksamhet har vuxit är nu förutsättningarna annorlunda. Det kommer inte längre att finnas möjlighet att expandera eller

"skaffa nytt" när staden växer. Nätverkande kommer sannolikt att vara en framgångsväg för pastoratet framgent. Det innebär, i linje med församlingsinstruktionen, att verksamhet och aktiviteter kommer att bedrivas i samverkan med andra och på andra arenor än enbart i egna lokaler och fastigheter. Detta är också en del av kyrkans missionerande uppdrag. Av största vikt är att sådan utåtriktad verksamhet betraktas som lika viktig och giltig som sådan som bedrivs i helt egen regi och i egna lokaler. Exempel är samverkan med skolor, företag, events, idrottsföreningar, kommun eller andra samfund.

3.4 Verksamhets- och pastoratsperspektiv

Lokalförsörjningsfrågan är också i allra högsta grad en verksamhetsfråga. En tydlig utgångspunkt för arbetet har därmed också varit de ovannämnda övergripande målen för Västerås pastorat som helhet, inte enbart det mål som rör kostnadsnivåer för lokalförsörjningen. Dessa mål handlar om att vara en levande och relevant kyrka och om att ha en kommunikation som skapar dialog och relation över tid, men också om att vara en resursmedveten organisation. Det står helt klart att pastoratet inte kommer att kunna ha lika tät geografisk närvaro framåt, om man med detta menar egna eller inhyrda lokaler för församlingsverksamhet. Det är förvisso önskvärt att Västerås pastorat också fortsatt har fastigheter och lokaler som har ett visst mått av geografisk spridning över staden, men det är inte möjligt att tänka sig att det ska finnas verksamhetslokaler i varje bostadsområde. Pastoratet är närvarande på många andra sätt, exempelvis görs givetvis hembesök i anslutning till kyrkliga handlingar i stadens alla bostadsområden, skolor besöks, idrottsföreningar samverkas med och evenemang får påhälsning.

Av denna anledning är det heller ingen självklarhet att man, enligt en annan tids ideal, bygger eller skaffar nya lokaler där bostadsområden växer eller uppstår. Inhyrning är alltid ett alternativ, men det är också mer mobila arbetssätt. Den kyrkliga närvaron tar sig varierande uttryck samtidigt som dagens Västeråsare ofta är rörlig. Man kan därmed heller inte tänka sig att varje typ av verksamhet ska finnas inom ramen för varje enskild församling, eller ens inom varje pastoralområde. Att uppnå en större samverkan inom både pastoralområde och inom pastoratet har varit ett uttalat syfte alltsedan pastoratsbildningen 2014, vilket återspeglas och ställs på sin spets när resurserna är krympande vad gäller både fastigheter och personal.

3.5 Påverkande faktorer

Covid-19-pandemin har påverkat synen på fastighetsbehoven. Digitala aktiviteter har visat sig vara fullt möjliga att arbeta med, även om det i sig inte innebär att behovet av verksamhetslokaler skulle upphöra. Det går också att se fördelar med det under pandemin påtvingade hemarbetet och det är sannolikt att detta åtminstone delvis kommer att fortsätta efter pandemin. Modeller för kontorsplatser och distanslösningar kommer inte att återgå till ett tillstånd identiskt med det pre-pandemiska.

En osäkerhetsfaktor i förslaget rör de åtgärder som förutsätter tillstånd av olika slag. I synnerhet avses då förändringar av kyrkorum och de tillstånd enligt Kulturmiljölagen som då normalt förutsätts, samt bygglov. Förslagen i detta dokument förutsätter att sådana medgivanden kommer att kunna erhållas. Fördjupad och

detaljerad projektering krävs givetvis innan några byggnationer kan inledas. Noteras kan särskilt att utgångsläget är att församlingsråd som en del av tillståndsgivningen ska godkänna förändringar av det egna kyrkorummet innan sådana kan genomföras. Därför måste förslagen i detta dokument, i synnerhet i dessa fall, anses vara av inriktningskaraktär och inte slutliga detaljförslag. Då kyrkorum ska tas ur bruk ska detta föregås av dialog med stiftet. Ett sådant beslut ska, efter att ha fattats av kyrkofullmäktige, fastställas av stiftsstyrelsen som har att inhämta synpunkter från såväl domkapitel som länsstyrelse. Processen kring just dessa frågor är således ganska omfattande.

Kyrkorådet fattade 2021-02-11 beslut om att låta utreda frågan om att bedriva förskoleverksamhet i pastoratets regi. En av utgångspunkterna för detta förslag var att man i pastoratet kan se ett antal fastigheter som möjliga lokaliteter för en sådan satsning. Då utredningen ännu är i ett uppstartsskede är det ännu inte klart om och i så fall varken på hur många eller vilka platser en sådan verksamhet kan bli aktuella. Att en fastighet inte föreslås användas till församlingsverksamhet längre utesluter alltså inte att det skulle kunna bli aktuellt med en användning till annat ändamål, exempelvis detta.

De fastigheter som i planen föreslås inte längre användas för församlingsverksamhet kan hanteras på olika sätt. Utöver osäkerheten i förskolefrågan ovan behöver lokalisering av pastoratets gemensamma funktioner säkras. Det pågående projektet med omdaning av Hovdestalund förväntas innebära att kyrkogårds- och fastighetsförvaltningens lokalbehov täcks där, men övriga pastoratsövergripande stabs- och servicefunktioner behöver givetvis få sina lokalbehov tillfredsställda inom ramen för lokalförsörjningsplanen. I övrigt torde såväl avyttring som uthyrning kunna vara möjliga alternativ för de för församlingsverksamhet övertaliga fastigheterna.

En utgångspunkt och identifierad framgångsfaktor för pastoratets framtida arbete är att samverkan inom pastorat och pastoralområden ökar. Det är inte rimligt att titta på vare sig personal- eller fastighetsfrågorna i alltför små enheter. Liggande förslag är därför uppdelat per pastoralområde, men samlar samtidigt hela pastoratets behov av fastigheter i ett övergripande perspektiv. Att titta områdes- eller pastoratsövergripande gör givetvis att andra faktorer och överväganden blir aktuella än om man utgår från enbart ett församlingsperspektiv. Eftersom förslaget även tillställts församlingsråden för formellt yttrande finns också det lokala perspektivet med i arbetet.

Till pastoratets fastigheter hör vård- och underhållsplaner. Dessa utgör grunddokument för hur fastigheterna på bästa sätt ska skötas. Även om dessa planer formellt inte är en del av lokalförsörjningsplanen så står dessa olika dokument i relation till varandra. Att ha båda dessa typer av dokument ska innebära att framförhållningen i investeringar kan vara god och att överraskningar så långt som möjligt kan undvikas.

Slutligen är det befintliga fastighetsbeståndet med geografi, potential och skick ett grundförhållande att utgå ifrån. Vissa byggnader hänger tätt samman med varandra och det är inte lämpligt att behålla en och avyttra den andra. Andra byggnader kan, även om de inte bör användas för pastoratets egna behov, vara värda att fortsätta

att äga som framtida investeringar medan ytterligare byggnader kan ha så stora investeringsbehov att de inte kan motiveras. Pastoratets många kyrkorum av äldre slag är fantastiska miljöer med de möjligheter och begränsningar som det för med sig. Att använda dessa mer flexibelt är sannolikt en god väg att kunna behålla dessa och värna kulturarvet, samtidigt som verksamhetens behov av lokaler säkras.

Svenska kyrkan har under flertalet år varit mycket expansiv, både vad gäller personal och fastigheter för församlingsverksamheten. Den perioden är passerad nu och kyrkan måste utföra sitt grundläggande uppdrag på nya sätt, med andra resurser.

3.6 Ekonomisk utveckling

Prognoserna för pastoratets långsiktiga ekonomiska utveckling är i ovanligt hög utsträckning osäkra för de kommande åren, mycket med anledning av Covid-19-pandemin. Med stor sannolikhet är kyrkoavgiftsintäkterna nedåtgående under de kommande åren, samtidigt som ökande fastighetsunderhåll och investeringar riskerar att bidra till ökade kostnader framöver. För att kunna upprätthålla kyrklig verksamhet av god kvalitet och omfattning är det helt nödvändigt att sänka nettokostnaderna inom fastighetsområdet.

De beräknade besparingarna som denna plan medför förväntas sänka de årliga fastighetskostnaderna på till en nivå som motsvarar kyrkofullmäktiges mål över tid. Det ekonomiska målet för lokalförsörjningen är tufft satt, men det är nödvändigt att sträva efter detta, även om det kommer att medföra bitvis betydande anpassningar av fastighetsbeståndet på både kort och lång sikt. Beräkningarna har gjorts mot bakgrund av flerårsprognosen inför budgetåret 2021, för att se hur mycket fastighetskostnaderna årligen behövde minskas för att nå kyrkofullmäktiges mål. De senaste prognoserna indikerar en något bättre utveckling för kyrkoavgiften än vad som kunde ses i höstas, vilket ger större sannolikhet att målet kan nås. Pastoratet följer givetvis löpande de prognoser som presenteras.

Att minska lokalbeståndet genom att avveckla lokaler och att medvetet satsa på de byggnader som ska vara kvar bidrar långsiktigt till att fastighetskostnaderna hålls nere. Även fortsättningsvis kommer planerade investeringar och underhållsåtgärder vara nödvändiga i dessa byggnader. I annat fall bygger man upp en underhållsskuld vilket kommer att ge ännu större kostnader framöver. En samverkan och samsyn krävs kring dessa frågor från både förtroendevalda och verksamhetsansvariga medarbetare för att pastoratet fortsatt ska kunna arbeta för långsiktigt hållbara lösningar som håller lokalkostnaderna på en rimlig nivå i relation till den totala budgeten.

3.7 Kategorisering av pastoratets fastigheter ur verksamhetsperspektiv

I dokumentet delas pastoratets församlingsfastigheter in i tre kategorier, utifrån ovannämnda kriterier och bedömningar:

Kategori A

Här återfinns fastigheter som är lämpliga att fortsatt användas för församlingsverksamhet och som därmed ska behållas. Flera av dessa är också fastigheter där personal har sina arbetsplatser och som under de senaste åren renoverats. Vissa av dessa relativt nyrenoverade fastigheter kommer att behöva ytterligare åtgärder, bland annat där förtätning av medarbetarlag är aktuellt. Andra fastigheter i denna kategori kommer att behöva renoveringsåtgärder för att kunna användas och underhållas under kommande år. En grundhållning är att de fastigheter som långsiktigt prioriteras för verksamhet ska underhållas och vårdas väl, samt utgöra en god fysisk arbetsmiljö för de medarbetare som har sina arbetsplatser i dessa. Dessa fastigheter kan heller inte, med anledning av ovan resonemang, vara alltför många. Flera av fastigheterna i denna grupp är också pastoratets äldre kyrkorum. När det gäller de sistnämnda hamnar kostnadsbesparingarna som regel inom ökat nyttjande samt olika typer av energibesparingsåtgärder. Det finns inga konkreta förslag på att avyttra något kyrkorum av denna typ, men det kan heller inte uteslutas att även sådana beslut måste fattas i ett senare skede.

Kategori B

Här återfinns de fastigheter som bedöms övertaliga och som *inte* ska användas för församlingsverksamhet. Hur dessa fastigheter bör hanteras kan variera, men gemensamt för dem är att de inte ska användas för församlingsverksamhet. Utöver osäkerheten i förskolefrågan ovan behöver lokalisering av pastoratets gemensamma funktioner säkras. Det pågående projektet med omdaning av Hovdestalund förväntas som sagt innebära att kyrkogårds- och fastighetsförvaltningens lokalbehov täcks där, men övriga pastoratsövergripande stabs- och stödfunktioner behöver få sina lokalbehov tillfredsställda inom ramen för lokalförsörjningsplanen. I övrigt torde såväl avyttring som heltids uthyrning kunna vara möjliga alternativ för de för församlingsverksamhet övertaliga fastigheterna. Detaljerna kring detta är frågor för fastighetsavdelning, fastighetsutskott, kyrkoråd och kyrkofullmäktige att hantera vidare.

Kategori C

Här återfinns ett antal fastigheter som i nuläget förslås kunna fortsätta att användas för församlingsverksamhet, men det är inte otänkbart att även dessa kan bli föremål för avyttring i ett senare skede. Flera av fastigheterna i denna grupp utgörs av obemannade församlingsgårdar. Gemensamt för många av fastigheterna i denna grupp är att de i nuläget genererar förhållandevis låga driftskostnader i relation till det totala fastighetsbeståndet. Med tanke på att framtiden för dessa fastigheter är osäker och att kostnaderna för sådana ofta stiger kraftigt då åtgärder i form av renovering eller mer omfattande underhåll behöver vidtas, så bör en försiktig hållning intas gällande mer kostsamma åtgärder i dessa fastigheter.

4 Handlingsplan

För varje pastoralområde har gjorts en konsekvensbeskrivning utifrån verksamhetsperspektiv på förslaget (bilaga 1). Givetvis kommer förändringar av fastighetsbeståndet att medföra påverkan på verksamheten. Lokalbehovet får dock utifrån dessa konsekvensbeskrivningar anses kunna tillgodoses inom befintligt neddraget bestånd. Detta bidrar till ett ökat lokalutnyttjande.

I en del av de fastighetsstrategiska övervägandena nedan benämns verksamhetsfrågor på detaljerad nivå. Detta ska inte uppfattas som att lokalförsörjningsplanen fastställer detaljerade riktlinjer om hur verksamhet ska bedrivas. Lokalförsörjningsplanens nivå är övergripande och riktningsgivande.

4.1 Po Centrala

Nuläge

Det centrala pastorala området består av Västerås domkyrkoförsamling där verksamhet i dag bedrivs i domkyrkan och i Kyrkbacksgården. Även konsistoriehuset som inrymmer Café Malin och den inhyrda lokalen för högskolekyrkans verksamhet ryms inom PoC. I Domkyrkan hålls många aktiviteter varje vecka, men även många typer av grupper kopplade till församlingsverksamhet finns. Dessa är ofta inte särskilt utrymmeskrävande, men behöver lokaler för sina sammankomster. Konfirmandverksamhet och en större körverksamhet bedrivs.

Fastighetsstrategiska överväganden

Lektorsgården och Annexet är byggnader som, liksom konsistoriehuset, bör behållas. Deras centrala läge och den del av kyrkomiljön kring Domkyrkan som dessa byggnader utgör gör att avyttring av dessa inte är lämplig. Av denna anledning bör verksamheten flytta från Kyrkbacksgården till dessa två byggnader, som anpassas för ändamålet. Det innebär också att vissa medarbetare får arbetsplats i domkyrkan.

Den uthyrningsverksamhet som har pågått i norra Kyrkbacksgården har förstås inneburit vissa intäkter, men kostnaderna för fastigheten är ändå höga och verksamheten personalkrävande. Någon betydande verksamhet inom kurs och konferens har inte förekommit, även om uthyrningsverksamheten av enstaka rum är ganska omfattande under icke-pandemisk tid. Funktionen för den bemannade receptionen i norra Kyrkbacksgården föreslås ersättas av butiken i Domkyrkan, som kan ta emot och betjäna människor som av olika skäl besöker pastoratet.

Högskolekyrkan är stiftsfinansierad och så länge som pastoratet har en högskolepräst anställd är det rimligt att det också finns lokaler på denna arena, likt vid övrig "institutionssjälavård". Eftersom pastoratet i dagsläget inte erbjuds lokal på själva högskolan utan vid studentkåren är denna inhyrning nödvändig.

Verksamheten i Café Malin har nyligen genomlysts för att förbättra det ekonomiska resultatet. Bedömningen är att det finns goda möjligheter att åstadkomma detta och att caféet är en långsiktig satsning i pastoratet. Även konsistoriehuset är en betydande del av miljön kring domkyrkan.

Åtgärder, PoC

Fastighet	Klassificering	Kommentar
Domkyrkan	A	
Konsistoriehuset	A	Café Malin utvärderar och utvecklar verksamheten. Långsiktigt perspektiv och del av besökscentrum.
Annexet/Lektorsgården	A	Verksamhetslokaler för PoC flyttas hit.
Lokal, högskolan/kåren	A	Fortsatt inhyrning.
Kyrkbacksgården, norra	C	Kurs-/konferens avvecklas. Fortsatt alternativ utreds – uthyrning/avyttring. Kan vara intressant som långsiktig investering.
Kyrkbacksgården, södra	C	Avvecklas som lokal för församlingsverksamhet. Fortsatt alternativ utreds – uthyrning/avyttring. Kan vara intressant som långsiktig investering.
Domprostgården	B	Behålls då värdeökningen är betydande och det geografiska läget intressant. Stab/förskola kan vara alternativ.

A= Används långsiktigt för församlingsverksamhet
B= Används ej för församlingsverksamhet
C= Används tills vidare för församlingsverksamhet, fortsatta åtgärder/utredning kan krävas

4.2 Po Norr

Nuläge

Pastoralområde Norr består av fem församlingar: Önsta, Gideonsbergs, Tillberga, Norrbo och Skerike församlingar och präglas av såväl stad som landsbygd. Området har ett flertal kyrkorum, många på landsbygden, som i princip alla används i låg omfattning och det finns totalt sett stora möjligheter att öka lokalnyttjandet i området. Under 2020 lämnades den inhyrda lokalen Rönnby kyrkcenter. Inom området planeras för en personell omstrukturering, där medarbetare kommer att arbeta i mer än en församling, för att minska sårbarhet och öka kollegial samverkan. Detta förväntas också ge positiva resursutnyttjandefördelar då området tydligare hålls samman.

Generellt ses inga ökade lokalbehov i PO Norr. Dock ligger det kommande bostadsområdet Sätra inom området.

Fastighetsstrategiska överväganden

Knektgården har stora renoveringsbehov och lågt lokalutnyttjande och ska därmed avvecklas för församlingsverksamhet. Knektgårdens fastighetstekniska renoveringsbehov grundar sig till stor del på statusen för installationerna, ventilation etc. Då pastoratet under de senaste åren genomfört genomgripande renoveringar av ett antal kyrkcentra är det erfarenhetsmässigt känt att sådana betingar höga kostnader. Hubbostugan intill Hubbo kyrka renoveras och används istället för församlingsverksamhet. Detta kan kompletteras av inhyrning av lokal exempelvis i Tillberga medborgarhus för aktiviteter i församlingen. Församlingen har ett flertal kyrkorum.

Önsta Gryta kyrka är pastoratets nyaste kyrkorum, där ytterligare lokalytor kan renoveras och tas i anspråk. Här finns även två flyglar som kan användas i högre utsträckning. Fler medarbetare i Norra området planeras därmed få sin arbetsplats i Önsta Gryta kyrka och Gideonsbergskyrkan, där vissa lokalanpassningar genomförs. Även Mariagården i Skultuna kan komma att bli arbetsplats för fler medarbetare än i nuläget. Romfartuna klockargård hyrs fortsatt ut.

Pastoratet behöver stärka sitt arbete i särskilt utsatta områden. Ett pastoratsövergripande arbete med utsatta områden och integration i relation till diakonipastoralen samt dess geografiska placering ska utredas. Paletten på Vallby (Skerike församling) blir naturligt en del av sådan utredning.

Sevalla, Tillberga, Haraker och Romfartuna är kyrkor i det norra området som skulle kunna vara lämpliga för säsongsanvändning. Ett par olika tidsrymder för vinterstängning är möjliga beroende på verksamhet och kyrkorummens förutsättningar. Säsongsanvändning innebär att kyrkornas temperatur sänks och under icke säsong enbart öppnas för begravning.

Åtgärder, PoN

Fastighet	Klassificering	Kommentar
Samtliga äldre kyrkorum	A	Ingen avyttring av äldre kyrkorum är i dagsläget aktuell.
Önsta Gryta kyrka med tillhörande byggnader	A	Fler medarbetare får arbetsplats här. Viss renovering krävs och översyn krävs.
Gideonsbergskyrkan	A	Utrymmen effektiviseras. Viss anpassning av lokalerna krävs.
Hubbostugan	A	Renoveras för ökad användning.
Knektgården	B	Omfattande renoveringsbehov
Paletten	C	Nuvarande hyresavtal löper till september 2022. Arbete med integration och närvaro i utsatta områden ska utredas.
Mariagården	C	Blir sannolikt arbetsplats för ytterligare medarbetare i närtid.
Övriga fastigheter	C	

A= Används långsiktigt för församlingsverksamhet
B= Används ej för församlingsverksamhet
C= Används tills vidare för församlingsverksamhet, fortsatta åtgärder/utredning kan krävas

4.3 Po Väst

Nuläge

Området består av Västerås Lundby församling med två arbetslag: Mikaelikyrkan och Bäckbykyrkan, samt de tre mindre landsbygdsförsamlingarna Dingtuna-Lillhärad, Västerås Barkarö och Rytterne församlingar med ett gemensamt arbetslag placerat i Barkarö. Mikaelikyrkan är nyligen renoverad och dit flyttas merparten av arbetslaget som tidigare verkat vid Sparvens kapell på Råby, som lämnas vid halvårsskiftet 2021. Detta inkluderar den sverigefinska verksamheten. Bäckbykyrkan är en samarbetskyrka med EFS Lutherska Missionsförening.

Områdets kyrkorum har i princip alla en låg bokningsgrad och skulle kunna användas mer.

Fastighetsstrategiska överväganden

Pastoratet behöver säkra sitt arbete i särskilt utsatta områden. Ett pastoratsövergripande arbete med utsatta områden och integration i relation till diakonipastoralen och dess geografiska placering ska utredas. Bäckby centrum växer de närmaste åren och Bäckbykyrkans geografiska placering är strategiskt intressant. Då Sparvens kapell lämnas föreslås Bäckbykyrkan bli kvar som lokal för församlingsverksamhet. Den behöver dock renoveras. Möjlighet finns även att efter renovering hyra ut delar av ytorna. På detta sätt bör heller inte samarbetsavtalet mellan pastoratet och EFS-föreningen påverkas i någon större omfattning.

Mikaeligården är redan lämnad av församlingsverksamheten. Dess placering gör att den kan vara intressant för uthyrning där intresse finns, eller för förskoleverksamhet i egen regi. En avstyckningsprocess pågår.

I och med försäljningen av Rytterne församlingsgård initierades en utredning om att bygga ett "rum i rummet" i Rytterne kyrka. Parallellt med detta har även diskussioner förts om att kunna hyra in sig i Rytterne bygdegård för vissa aktiviteter. Att bygga ett rum i rummet i Rytterne kyrka bidrar även till att minska uppvärmningskostnaderna för resten av kyrkorummet.

Barkarö är liksom Dingtuna ett växande område. Barkarö församlingsgård med intilliggande "Spruthus" har låg grad av nyttjande; här bör arbete göras för att öka nyttjandegraden. I Dingtuna upplevs Klockargården som trång och känslig när det gäller ljudvolym. Här skulle en utökning av användningen av Dingtuna kyrka ökas, alternativt se över inhyrning av större och mer ändamålsenliga lokaler för viss verksamhet.

Pastoratet behöver stärka sitt arbete i särskilt utsatta områden. Ett pastoratsövergripande arbete med utsatta områden och integration i relation till diakonipastoralen samt dess geografiska placering ska utredas. Områdena Bäckby och Råby berörs av en sådan utredning.

Lillhärad är en kyrka i det västra området som skulle kunna vara lämplig för säsongsanvändning. Om och när ett "rum i rummet" byggts i Rytterne kyrka är även den större delen av detta kyrkorum lämplig för detta. Ett par olika tidsrymder för vinterstängning är möjliga beroende på verksamhet och kyrkorummens förutsättningar. Säsongsanvändning innebär att kyrkornas temperatur sänks och under icke säsong enbart öppnas för begravning.

Åtgärder, Po V

Fastighet	Klassificering	Kommentar
Samtliga kyrkorum	A	Ingen avyttring av äldre kyrkorum är i dagsläget aktuell.
Barkarö prästgård	A	Nyligen renoverat. Används regelbundet, men nyttjandegraden kan ökas.
Bäckbykyrkan	A	Arbete med integration och närvaro i utsatta områden ska utredas. Kan bli aktuell för delvis uthyrning
Mikaelikyrkan	A	Nyrenoverat.
Mikaeligården	C	
Övriga fastigheter	C	

A= Används långsiktigt för församlingsverksamhet
B= Används ej för församlingsverksamhet
C= Används tills vidare för församlingsverksamhet, fortsatta åtgärder/utredning kan krävas

4.4 Po Öst

Nuläge

Det östra området består av Västerås Badelunda, Kungsåra och Viksängs församlingar. Stora delar av området har fokus på barn, unga och familj med stor konfirmandverksamhet och nya/växande bostadsområden som Gäddeholm och Öster Mälarstrand.

Även i PO Öst finns goda möjligheter att öka lokalnyttjandet. Delar av ytorna i Tomaskyrkan står tomma och Irsta församlingshem är väl tilltaget, och delvis uthyrt. Flera av kyrkorummen, särskilt de som ligger på landsbygden, används i mycket låg omfattning.

Fastighetsstrategiska överväganden

Irsta församlingshem ska inte längre användas för församlingsverksamhet. I stället inreds Irsta kyrka med funktionen av både kyrkorum och verksamhetsutrymme. Irsta kyrka dras i nuläget med en luktproblematik då tryckimpregnerat virke finns i golvkonstruktionen och är därmed av detta skäl redan aktuell för åtgärder.

De utrymmen som finns i Viksängskyrkans huskropp inreds för verksamhet. Församlingshemmet Arken används därefter inte längre som församlingshem. Med tanke på sin placering och täta koppling till Viksängskyrkan så är avyttring sannolikt inte ett aktuellt alternativ; istället bör annan användning av lokalerna, som uthyrning till lämplig verksamhet, övervägas.

Tomaskyrkans nu tomställda delar tas i bruk för att inrymma fler medarbetare och verksamhet. Öronmärkta lokaler minimeras. Detta innebär att nuvarande snickeri och vävstuga inte kommer att kunna finnas kvar. Köket i Tomaskyrkan bör moderniseras och flyttas för att bättre kunna betjäna hela området. Användningen av samlingssalarna görs mer flexibel då sannolikt fler större samlingar kan komma att hamna i Tomaskyrkan.

Placering för medarbetare i området blir primärt Tomaskyrkan. Resursarbetsplatser ska finnas tillgängliga i Irsta kyrka och i Viksängskyrkan. Detta inkluderar givetvis tekniska lösningar.

Kungsåra och Kärrbo är kyrkor i det östra området som skulle kunna vara lämpliga för säsongsanvändning. Ett par olika tidsrymder för vinterstängning är möjliga beroende på verksamhet och kyrkorummens förutsättningar. Säsongsanvändning innebär att kyrkornas temperatur sänks och under icke säsong enbart öppnas för begravning.

Åtgärder, Po Ö

Fastighet	Klassificering	Kommentar
Samtliga kyrkorum	A	Ingen avyttring av kyrkorum är i dagsläget aktuell.
Tomaskyrkan med tillhörande byggnader	A	Renoverat i närtid. Tomställda delar tas i bruk. Fler medarbetare får sin arbetsplats här. Kompletterande renoveringar krävs.
Irsta församlingshem	B	Församlingsverksamhet flyttas till Irsta kyrka där åtgärder planeras.
Arken, Viksäng	B	Församlingsverksamhet flyttas till kyrkobyggnaden. Anpassningsåtgärder krävs.
Övriga fastigheter	C	

A= Används långsiktigt för församlingsverksamhet
B= Används ej för församlingsverksamhet
C= Används tills vidare för församlingsverksamhet, fortsatta åtgärder/utredning kan krävas

4.5 Säsongsanvändning av kyrkor och miljöhänsyn

En av strategierna för att nå det övergripande målet berör säsongsanvändning av kyrkor. I de församlingar som har enbart ett kyrkorum kan denna strategi vara svår att uppnå utifrån möjligheterna till lokalt gudstjänstfirande. Verksamheterna arbetar med frågan och. Sedan tidigare har, som framgår ovan, följande

kyrkor identifierats som möjliga för säsongsanvändning: Kungsåra, Kärrbo, Sevalla, Tillberga, Haraker, Romfartuna, Lillhärad och Rytterne (se avsnitt om anpassningar av den sistnämnda ovan). Ett par olika tidsrymder för vinterstängning är möjliga beroende på verksamhet och kyrkorummens förutsättningar. Säsongsanvändning innebär att kyrkornas temperatur sänks och under icke säsong enbart öppnas för begravning, vilket medför besparingar i energi under vintersäsong.

Det finns också ett egenvärde i att hålla fastighetsbeståndet begränsat, även i de fall kostnaderna inte är väldigt höga. Ur ett långsiktigt hållbarhetsperspektiv är det inte en rimlig hållning att låta fastigheter med lågt nyttjande stå uppvärmda, försäkrade och liknande över tid. Pastoratet kommer förstås som fastighetsägare att ta miljöresurser i anspråk, men det ska göras klokt och i så begränsad omfattning som möjligt.

4.6 Staben

Nuläge

Till stabsfunktionerna hör ekonomi-, HR- och kommunikationsavdelning (med nuvarande placering i Domprostgården) samt gemensam administration/IT (med placering i södra kyrkbacksgården). Arbete med behovsanalys pågår för att se vilken typ av kontorsplatser och arbetsutrymmen som kommer att behövas för dessa funktioner. Exempel på behov rör brandsäkra arkivskåp, möjlighet till säker hantering av känsliga personuppgifter och samtal samt mötesrum. Inom dessa områden har pandemin på vissa sätt ändrat synsättet på arbetet och behoven har därmed förändrats något.

De centrala fastigheter som inte ska användas för församlingsverksamhet, såsom Kyrkbacksgården och Domprostgården är alternativa placeringar för dessa funktioner. Pastoratet har också ej centralt placerade lokalytor som skulle kunna användas för dessa funktioner. Extern inhyrning av för ändamålet lämpade kontorsplatser kan också vara ett alternativ.

5 Ekonomi, beslutsgång och tidplan

5.1 Ekonomiska konsekvenser

De ekonomiska konsekvenserna av ovanstående förslag redovisas i **bilaga** 2. Kalkylen är baserad på i vilken omfattning åtgärder var nödvändiga för att nå Kyrkofullmäktiges mål om fastighetskostnadernas nivå över tid såsom de ekonomiska prognoserna såg ut då beredning av beslut om budget gjordes inför 2021. Materialet ska förstås så att den förväntade besparingen utgör *den beräknade skillnaden* mellan att genomföra de åtgärder som föreslås i denna plan, jämfört med om fastighetsbeståndet och verksamheten skulle fortsätta som idag. Merparten av beräkningarna är uppskattade och erfarenhetsmässigt utförda. Syftet är att leda fastighetskostnaderna mot kyrkofullmäktiges mål över tid och det har i detta skede varit mer aktuellt att göra goda uppskattningar än att lägga mycket tid och energi på projektering eller detaljerade beräkningar. Detta måste givetvis ske framgent. Utfallet måste också följas noga, eftersom de ekonomiska prognoserna som nämnts är osäkra och kommer att förändras.

Redan planerade underhållsåtgärder
Många underhållsåtgärder i fastigheter är redan nödvändiga och behöver genomföras oavsett om användning av fastigheten förändras med anledning av denna plan, så länge som den ska vara kvar i pastoratets ägo. Sådant löpande och planerat underhåll är gulmarkerat i den ekonomiska beräkningen. Det finns samordningsvinster med att utföra denna typ av åtgärder i samband med andra åtgärder. De redovisas alltså i den ekonomiska kalkylen, men är inte medräknade i den förväntade besparingsmassan.

Avyttring/avveckling
I de fall en fastighet föreslås avyttras är uteblivna avskrivningskostnader medräknade som kostnadsbesparing, det vill säga att om pastoratet avyttrar en fastighet så behöver renoveringsåtgärder inte utföras och då belastas inte heller det framtida resultatet med sådana avskrivningskostnader.

Fastigheter som ska avyttras har en uppskattat försäljningsintäkt som bokförs försäljningsåret där även en framtida ränteintäkt förväntas. Här uppkommer givetvis också för varje år besparingar för driftskostnader. I de fall utredning visar att uthyrning är ett bättre alternativ än avyttring finns uppskattade hyresintäkter redovisade, och då givetvis även fortsatta driftskostnader.

Investeringar och satsningar
Flera av förslagen medför att satsningar behöver göras i fastigheter, allt för att öka resursutnyttjandet av de lokaler som prioriteras. Ekonomisk hänsyn har tagits till de extra åtgärder som behöver utföras i sådana lokaler och fastigheter i samband med att andra lokaler avyttras eller avvecklas för församlingsverksamhet.

Värdeökning och samlade fastighetskostnader
I kalkylen redovisas heller inga förväntade värdeökningar på fastigheter. Även om sådana i flera fall är högst sannolika i de fall pastoratet hyr ut en fastighet i stället för att avyttra är de svårberäknade och utelämnas därför av försiktighetsskäl. De realiseras ju inte heller förrän vid eventuell avyttring.

Slutligen bör påpekas att den ekonomiska konsekvensberäkningen inte omfattar samtliga fastighetsrelaterade kostnader, utan enbart de förändringar som beräknas med anledning av denna plan. För en samlad bild av samtliga kostnader, avskrivningstakter och liknande hänvisas till budgetmaterial inklusive flerårsprognos.

Genom att ha denna lokalförsörjningsplan kan kvaliteten på fastighetsverksamhetens investeringsäskanden förbättras så att en större andel av dessa redan ursprungligen är specificerade till bestämda byggplaner, även om en viss del oförutsett/ospecificerat investeringsutrymme alltjämt måste finnas. En bättre framförhållning i investeringsplanerna kan därmed uppnås.

5.2 Fortsatta beslut

Att lokalförsörjningsplanen antas betyder enbart just att den övergripande planen för lokalförsörjningen finns. Planen som sådan innehåller inga projekteringar eller detaljerade direktiv för vare sig verksamhet, medarbetarfrågor eller riskanalyser. De följdbeslut som planen medför ska givetvis följa pastoratets ordinarie hantering vad gäller beslutsvägar, arbetsmiljöperspektiv, facklig samverkan, investeringsanalyser och liknande. De större besluten, exempelvis gällande investeringar eller avyttringar, kommer således att återkomma till kyrkofullmäktige, antingen som en del av den ordinarie årliga budgetprocessen eller som separata ärenden.

5.3 Tidplan

Nedan presenteras ett förslag på ordning för de åtgärder som ska genomföras. Denna förutsätter som tidigare betonats att kyrkofullmäktigebeslut finns, att erforderliga tillstånd erhålls samt att de ekonomiska överväganden som ska föregå större investeringar ger tillfredsställande indikationer. De olika projekten kommer också att behöva prioriteras utifrån avdelningarnas och verksamheternas arbetsbelastning, komplexitet gällande tillståndsfrågor i olika lokaler samt ur ekonomiskt perspektiv. Av denna anledning ska tidplanen ses som en grov uppskattning och kan komma att revideras.

1. 2021-2022: Initiera avyttring av Knektgården, samt se över de övriga lokaler där medarbetare får sin placering ska utgå från, det vill säga Önsta Gryta kyrka och Gideonsbergskyrkan, samt Mariagården. Åtgärder, Hubbostugan.

2. Hösten 2021. Påbörja projektering av omdaningen i Irsta kyrka. För sanering av golvet har kyrkoantikvarisk ersättning sökts för 2022; besked om tilldelning lämnas hösten 2021. Fortsatt löpande dialog med länsstyrelsen, antikvarier, arbetslag och församlingsråd.

3. 2022-2023: Översyn av Bäckbykyrkans lokaler. Projektering och renovering.

4. 2022: Påbörja projekteringen av omdaningen i Viksängskyrkan. Kyrkoantikvarisk ersättning har sökts gällande larminstallation och tillgänglighetsanpassningar för 2022; besked om tilldelning lämnas hösten 2021. Fortsatt löpande dialog med länsstyrelsen, antikvarier, arbetslag och församlingsråd.

5. 2022-2023: Påbörja projekteringen av omdaningen i Tomaskyrkan. Fortsatt dialog med länsstyrelsen, antikvarier, arbetslag och församlingsråd.

6. 2023: Projektering Annexet och Lektorsgården.

7. 2023-2024: Uthyrning/avyttring av Irsta församlingshem, Arken och Kyrkbacksgården.

Svenska kyrkan
VÄSTERÅS

Konsekvensbeskrivning för verksamheten med anledning av förslag till lokalförsörjningsplan för Västerås pastorat, 2021-04-08

PO Centrala

Centrala området som är detsamma som Västerås domkyrkoförsamling består av de centrala delarna av Västerås med citykärnan, tågstation, hamn, många arbetsgivare inklusive statliga och kommunala inrättningar, samt rekreationsplatser som biograf, restauranger, teater, shopping, gym, caféer mm. Svenska kyrkan har ett kyrkorum i området, Västerås domkyrka, vilket också är det största och samtidigt mest välbesökta i pastoratet, samt ett begravningskapell på Östra kyrkogården.

Utöver det finns ytterligare sju större fastigheter i området: Domprostgården, Komministergården, Konsistoriehuset, Lektorsgården, Annexet samt Kyrkbacksgården kvarteret Gagne och Kyrkbacksgården kvarteret Gabriel. Till detta kommer en hyrd lokal för Högskolekyrkan i Kårhuset vid Mälardalens högskola samt en bod bakom Kyrkbacksgården kvarteret Gabriel.
Profilen för Västerås domkyrkoförsamling är att vara ett värdshus med fokus på gudstjänst, musik och delande.

I arbetet med lokalförsörjningsplanen har verksamheter som hänger tätt samman med profilen identifierats där gudstjänst- och musiklivet prioriteras tillsammans med pilgrimstanken att människor möts för att dela tro och liv kring utställningar, kulturarv, visningar, fördjupning i tron och det enskilda samtalet.

Västerås domkyrka är en angelägenhet för såväl församlings-, pastorats, stifts- som nationell nivå. Det är av stor betydelse att Västerås domkyrka får fortsätta vara det nav som verksamheterna och aktiviteterna kretsar kring:

- Att det finns ett öppet kyrkorum dit människor söker sig för egen bön och andakt.
- Att det finns ett rikt gudstjänstliv med stor spännvidd i sitt tilltal
- Att musiken bereds plats som inspirerande kraft
- Att barn och unga känner sig hemma i kyrkorummet
- Att visningsverksamheten med utställningar och möten med skolor ges utrymme
- Att Västerås domkyrka som pilgrims- och turistmål utvecklas och fördjupas

Café Malin, som ligger i Konsistoriehuset, går snart in i sitt fjärde verksamhetsår. Caféet fyller en viktig funktion där det ligger placerat bredvid Västerås domkyrka i att ge en service utöver det extra för besökaren i domkyrkomiljön. Särskilt betydelsefullt och välkomnande är den trädgård som ligger bakom caféet.

Bedömningen är att i nuläget inte använda Västerås domkyrka för regelbunden verksamhet kvällstid (t.ex. körövningar). Däremot är det möjligt att efter stängning nyttja några av de lokaler som finns i Café Malin för församlingsverksamhet (t.ex. samtalsgrupper).

Kyrkbacksgården som kurs och konferensgård har mött många företag, kommunala instanser och verksamheter, föreningar och politiska partier under de år gården haft denna öppna profil mot staden.

En viktig mötesplats under lång tid. Här har också församlingsverksamheten haft sin naturliga plats i det centrala området, liksom delar av den gemensamma pastoratsverksamheten som utbildningar, stormöten mm. Eftersom Kyrkbacksgårdens norra del byggdes som reservkyrka när Västerås domkyrka hölls stängd 1958-1961 p.g.a. renovering är det en väldigt stor byggnad med väl tilltagna ytor. Att krympa antalet kvadratmeter är en väsentlig del av arbetet med lokalförsörjningsplanen.

För att effektivisera användningen av övriga kvadratmeter i centrala området föreslås därför att Kyrkbacksgårdens två huskroppar inte längre ska användas församlingsverksamhet. Det är också en tanke att fundera över vilka ytor i Västerås som kan användas för verksamhet domkyrka som idag på grund av tillgänglighetsfrågor inte är möjliga att använda.

Församlingsverksamheten lämnar därmed Kyrkbacksgården och flyttar in i Lektorsgården och Annexet. Detta kräver en tillståndsprövning för diverse ingrepp och anpassningar, men skulle i kombination med Café Malins lokaler kvällstid gott och väl fylla de behov som verksamheterna kräver i form av två parallella körövningslokaler, konfirmandarbetet, den pedagogiska verksamheten gentemot skolor, samtalsgrupper av skilda slag, mindre dopfester och minnesstunder, föreläsningar kopplade till utställningsverksamheten och liknande.

Café Malin får dessutom en tänkbar lokal i Annexet att använda i samband med regniga dagar eller när det är mycket folk i caféet. Café Malin blir då även det kök som kan bistå församlingsverksamheten med bröd och andra bakverk.

Det är samtidigt möjligt att hyra in sig i stiftets lokaler eller på Rudbeckianska gymnasiet (t.ex. aulan eller musiksalen) för att komplettera ett behov vid särskilda tillfällen.

Scenariot ses också som ett bra sätt att hålla samman församlingsverksamheterna genom närheten till Västerås domkyrka. Det blir en levande kyrklig mylla kring domkyrkoplan.

En utmaning ligger i hur det diakonala arbetet hanteras där diakon möter människor på livets botten. Det kan vara svårt nog att ta sig till kyrkan men att dessutom behöva bana väg genom Café Malins besökare är inte en helt enkel vandring att göra.

Ytterligare ett alternativ är förstås Västerås domkyrka där diakonen skulle kunna finnas närvarade, men samtidigt finns det idag få utrymmen för det enskilda samtalet. Det har också sedan länge funnits en önskan från diakonkollegiet i pastoratet att få till en gemensam mötesplats för diakonin i de centrala delarna av pastoratet, men där öppnas kanske möjliga vägar på annat håll i pastoratet.

Några fasta arbetsplatser för medarbetare ryms inte i Lektorsgården och Annexet men väl någon eller några resursarbetsplatser. Lösningen förutsätter att fler medarbetare får kontor i Västerås domkyrka.

Den hyrda lokalen för Högskolekyrkan finns kvar.

Johan Sköld
Pastoralområdeschef

PO Norr

Två inriktningar, resursöversynen i de fem församlingar som ingår i det norra pastorala området och lokalförsörjningsplanens mål, ligger till grund för förslaget om bildande av nya arbetslag liksom förslaget om avyttring av Knektgården i Tillberga.

Under 2020 fick många verksamheter läggas vilande p.g.a. pandemin. För Knektgårdens del rörde det utöver gudstjänstlivet en mindre konfirmandverksamhet (en grupp) och ett barn- och familjearbete som omfattade pysselverksamhet för barn i skolåldern samt aktiviteter för att möta barnfamiljers behov av en samlingsplats. Personalen har i Tillberga församling (liksom i övriga delar av pastoratet) successivt minskat i antal. Hos kvarvarande medarbetare finns en längtan till läget när alla är på plats igen, d.v.s. en förhoppning om att arbetslagen ska bli fyllda med alla kompetenser och att alla vakanser återbesätts. För att kunna möta besluten om en budget i balans krävs åtgärder som är omfattande. I de övriga församlingarna i PO-området är situationen densamma varför ett omtag kring resursfördelningen i PO-området behöver göras.

Detta tillsammans med Knektgårdens renoveringsbehov och låga nyttjande för såväl församlingsverksamhet som nyttjad kontorsyta ledde till förslaget om de fyra arbetslagen – två stadsarbetslag (Önsta/Rönnby och Skerike/Gideonsberg), ett landsortsarbetslag (Norrbo/Tillberga) och ett PO-övergripande arbetslag. Stadsarbetslagen och landsortsarbetslaget kommer att fortsätta med församlingsverksamhet såsom tidigare vilket innebär:

- Lokal förankring hos cirka 8500 tillhöriga medlemmar vardera
- Gudstjänster
- Mötesplatser
- Diakoni
- Idealitet
- Församlingsråd
- Körer kopplade till gudstjänst

Den stora vinsten, utöver den ekonomiska, och den som gjort arbetet stimulerande är samtalen om behoven i respektive församling. Vi (medarbetarna och församlingsråden i PO Norr) har konstaterat att det är skillnader i hur arbetet bedrivs och hur kontakterna med lokalsamhället ser ut i stad och landsbygd. Vi har också sett behovet av att samverka i arbetet med lärande, undervisning och samverkan. Arbetet med skolkontakter har, i takt med krympande resurser, blivit lidande och genom att arbeta med fokuserat över hela PO-området kan det arbetet återupptas och bli blomstrande igen.

För att stärka och betona det viktiga arbetet med att nå barn, ungdomar och deras familjer och på så sätt möta pastoratets både övergripande och verksamhetsnära mål bildas ett arbetslag som arbetar över hela PO-området med Lärande/Undervisning/Samverkan, kallat LUS, fr.o.m. den 1 september 2021.

Syftet med den parallella processen kring lokalförsörjning och omstrukturering av arbetslag är, att istället för att tappa verksamheter om Knektgården avyttras, kunna utöka arbetet med barn, unga och deras familjer. Med anledning därav har Tillbergas församlingsråd inbjudits till att inkomma med förslag på alternativa lokaler där pastoratet kan hyra in sig på timmar för att kunna möta behoven ovan (som landsortsarbetslaget möter upp) och ha verksamheter som bedrivs av arbetslaget LUS. Pastoratet har mött ett positivt gensvar för att kunna hyra in sig på Medborgarhuset i Tillberga. Medborgarhuset drivs av Grannsamverkan Tillberga som är en ekonomisk förening utan vinstsyfte som arbetar på

uppdrag av Västerås Stad för att möta medborgares behov av verksamheter och samlingsplatser. Pastoratet har sedan tidigare goda kontakter där som nu aktiverats.

I pastoratet pågår ett omfattande arbete kring diakonins roll i verksamheterna. I diskussionen omfattas de verksamheter där pastoratet sedan tidigare är engagerade i utsatthet av olika slag. I PO Norr hyr pastoratet en lokal av Mimer i Vallby, Paletten. Paletten är därav, i takt med att nyttjandegraden i pastoratets egna lokaler ses över, som hyrd lokal föremål för diskussioner i pastoratet kring var och hur vi som pastorat ska verka i utsatta områden och om verksamheter av det slaget kan utföras i fastigheter ägda av pastoratet.

Maja Lundström
Pastoralområdeschef

PO Väst

I de fyra församlingar som idag utgör pastoratets västra område har under den senaste 10-årsperiden såväl avyttringar som renoveringar genomförts och verksamheten har ställts om. Från och med sommaren kommer personal att ha sina ordinarie arbetsplatser på tre ställen i området: Barkarö prästgård, Bäckbykyrkan samt Mikaelikyrkan.

Kyrkcentra

I april 2021 konstaterar vi att **Sparvens kapell** och församlingshem inom kort kommer att lämnas och verksamhet och personal samlas i de relativt nyrenoverade lokalerna i **Mikaelikyrkan**. Lokalerna är tillräckliga för att rymma den verksamhet som tidigare bedrivits både på Sparven och i Mikaeli. För att hålla kontakten och finnas synliga på Råby har samarbete med Mötesplatsen lett fram till samnyttjande av lokaler för exempelvis sommarcafé.

Bäckbykyrkan som ligger vid det nyrenoverade torget har behov av renovering, vilket märks i den verksamhet som bedrivs där. Bäckbykyrkan är stor och vissa rum används endast vid ett fåtal tillfällen under en vecka. Ett sätt att minska kostnaderna men upprätthålla möjligheten till verksamhet är att hyra ut en del av Bäckbykyrkan till en extern hyresgäst och att de övriga lokalerna blir mer flexibla och då kan användas vid fler tillfällen i veckan. Detta ställer naturligtvis krav på planering, möblering och resursmedvetenhet, men möjliggör Svenska kyrkans fortsatta närvaro vid Bäckby torg och behöver inte innebära större förändringar för verksamheten.

Barkarö prästgårds nedervåning används idag i församlingsverksamheten. På övervåningen finns arbetsplatser och personalutrymmen. Personalen har fått ett uppdrag att se över disponeringen av prästgården för att skapa fungerande och flexibla lokaler för den egna verksamheten men eventuellt också öppna en del för extern uthyrning. Liksom i Bäckby skulle detta ställa krav på planering, möblering och resursmedvetenhet, men det skulle inte påverka församlingsverksamheten i någon större utsträckning.

Säsongsanvändning av kyrkorum

Efter att Sparvens kapell lämnas finns det i Västerås Lundby församling tre kyrkorum (**Bäckby, Lundby och Mikaeli**) som samtliga används flitigt under hela året. Någon stängning under vinterperioden är därför inte aktuell.

I **Barkarö** församling, liksom i **Rytterne**, finns det endast en **kyrka** i respektive församling, som behöver hållas öppna året runt. I Dingtuna-Lillhärad församling finns två kyrkor. **Lillhärads kyrka** har varit uthyrd till en rysk-ortodox församling under flera år och under den perioden har Svenska kyrkan kunnat nyttja kyrkan för kyrkliga handlingar när det varit efterfrågat. Att säsongs-stänga Lillhärads kyrka under den kalla årstiden skulle påverka möjligheterna till kyrkliga handlingar under stängningsperioden. En säsongsstängning av Lillhärads kyrka skulle påverka verksamheten i mycket lägre grad än om **Dingtuna kyrka** skulle säsongsstängas, där det finns ett levande gudstjänstliv, såväl barn- som vuxenkörer över i kyrkan och de kyrkliga handlingarna är betydligt fler än i Lillhärad. Dessutom är det geografiska läget i Dingtuna vid skolan en tillgång, liksom att Klockargården finns i anslutning.

Mikaeligården

Mikaeligården som sedan renoveringen av Mikaelikyrkan enbart används som förråd fyller inte några behov för församlingsverksamheten i dagsläget. Verksamheten skulle inte påverkas av långtidsuthyrning/försäljning eller liknande.

Om vi måste spara mer

I det västra området finns några obemannade hus som används i olika stor utsträckning. Om det är så att pastoratet i framtiden måste spara in på ytterligare fastigheter är det dessa som får ses över. I dagsläget är de inte aktuella för åtgärder.

Klockargården

Församlingsverksamhet bedrivs året runt i Klockargården i Dingtuna. Det är bland annat öppet hus, caféer och after school. Dessutom fungerar det som samlingslokal vid minnesstunder, dopkalas och liknande.

Skälby gård

Gården är en donation och ligger lättillgänglig i det växande området Skälby. I flygelbyggnaderna bedrivs i dagsläget barnverksamhet ett par dagar i veckan samt vuxenverksamhet ca 1 gång i månaden under terminerna och caféverksamhet under sommaren. Gården används också till friluftsgudstjänster.

Lundby prästgård

Prästgården används flitigt som samlingslokal efter dop och begravningar. Prästgården är ett skäl till att många väljer Lundby kyrka för dop och begravningar. I samband med allahelgona och jul och några ytterligare helger används prästgården för församlingsverksamhet. Prästgården är ett nav för samarbete mellan kyrka och hembygdsföreningen.

Lisa Fröberg
Pastoralområdeschef

PO Öst

Det östra pastorala området består av de tre församlingarna, Kungsåra, Västerås Badelunda och Viksäng.

Inom området finns 8 kyrkor och 3 församlingsgårdar samt sjukhuskyrkans geografiska placering. Övergripande profil för området är att vara Växtplats för barn och unga.

Konsekvenser som är möjliga att se när församlingsverksamhet kommer att kliva ur församlingsgården Arken och Irsta församlingsgård samt att lokalerna vid Tomaskyrkan omdisponeras är att det fortsättningsvis kommer att vara möjligt för Svenska kyrkan i denna geografiska del av Västerås att fortsätta vara en relevant och levande kyrka.

Genom att lokalerna i samma huskropp som Viksängskyrkan omdisponeras och att i Irsta kyrka göra ett "rum i rummet" samt att hyra aktuella lokaler i bygden kommer flertal av de aktiviteter som idag bedrivs att kunna genomföras.

Samlingar som kräver matlagning på plats kommer inte att genomföras på grund av att egna serveringskök inte kommer att finnas tillgängliga i Irsta och Viksäng. Däremot kommer dessa aktiviteter exempelvis minnestund att erbjudas i lokalerna i form av catering samt i andra lokaler inom Västerås pastorat.

Lokalerna kring Tomaskyrkan behöver omdisponeras för att kunna samnyttjas för aktiviteter och ge funktionella personalutrymmen för personal som har sin huvudsakliga placering i det östra pastorala området.

Kyrklig närvaro blir tydligare och kyrkorum blir tillgängligt och bemannat av personal. Svenska kyrkans identitet blir synlig och relationsbyggandet blir framträdande i den miljön.

Närvaro måste alltid bygga på en dubbelriktning som innebär att bjuda in till/öppna för aktiviteter och att gå ut för nätverkande och relationsbyggande på externa arenor. Som ett exempel finns idag ett upparbetat kontaktnät och samverkan med bland andra bvc, mvc , för-och grundskolor samt fritidsgårdar inom området. Ett arbete som utvecklas och fyller en viktig roll i dopuppföljning och missionsuppdrag.

Samverkan och ansvar i personalteam är nödvändigt för att kyrklig närvaro ska vara fungerande, strategisk och långsiktig för att bygga relationer över tid.

Förslaget förutsätter fungerande resursarbetsplatser i såväl Irsta kyrka som Viksängskyrkan.

Konsekvensbeskrivning, Kungsåra församling

Verksamhet i Kyrkorum

Gudstjänst + förrättningar + Musikgudstjänster + Andakter
Körövningar, Solistrep, Musikerrep, Barnsång, Repetition/övning, egen förberedelse
Samtal
Mindre möten, APT
Kyrkkaffe, Enklare förtäring ev catering
Kyrkis, Familjedagar med enklare förtäring
Ungdomsarbete med enklare förtäring
Stora konfirmandgrupper med möjlighet att dela upp sig i mindre i grupper kommer att bli ett lokalbehov.
Vuxengrupper, Sorgegrupp, Samtalsgrupper/bibelstudier

Behov: Fungerande wifi, projektor + duk, skrivare/kopiator dvs bra utrustning för alternativa mediala interaktioner med församlingsbor. Notskåp, förråd för verksamhetsmaterial.

Bygdegårdar

Körövningar(vilket redan sker i Björksta Bygdegård), Kördagar, Barnsång
Event i samarbete med bygden tex Julmusik, hyra Hovstallet Ängsö för kyrkkaffe, julmarknad ihop med Ängsöborna mm
Ungdomsarbete/Konfirmandarbete
Kyrkis
Vuxengrupper, Sorgegrupp, Samtalsgrupper/bibelstudier

Administration och medarbetarfrågor

Zoom möten APT/PO alt. Tomaskyrkan
OBS! Administrativ plats i Irsta kyrka med möjlighet till intranät och <u>fungerande wifi.</u>
Utskrifter kopiering, Irsta kyrka.
Där min dator och telefon är – d.v.s. där jag är.
Finns administrativ verksamhetsplats behövs inget fast eget skrivbord.

Konsekvensbeskrivning, Viksängs församling

Verksamhet i kyrkorum och övriga verksamhetslokaler i kyrkobyggnaden

Gudstjänst + förrättningar + Musikgudstjänster + Andakter+ Konserter
Körövningar, Solistrep, Musikerrep, Barnkörer, Repetition/övning, egen förberedelse
Samtal
Mindre möten, APT
Kyrkkaffe, Enklare förtäring ev catering för mindre sällskap
Babyrytmik, Spädbarnsmassage, Kyrkis, Familjedagar med enklare förtäring
Ungdomsarbete med enklare förtäring
Konfirmander uppdelade i grupper med enklare förtäring
Vuxengrupper, Sorgegrupp, Samtalsgrupper/bibelstudier

Behov: Fungerande wifi, projektor + duk, d.v.s. bra utrustning för alternativa mediala interaktioner med församlingsbor. Skrivare/kopiator. Notskåp och förråd för verksamhetsmaterial.

Utanför Viksängskyrkans lokaler

Skolsamarbete t.ex. machofabriken
Kvinnocafè
Viksängsdraget
Friluftsinriktad verksamhet för barn och ungdomar
Andakter på närliggande äldreboenden

Administration och medarbetarfrågor

Zoom möten för APT/PO-möten alt. Tomaskyrkan
OBS! Administrativ verksamhetsplats i Viksängskyrkans personalutrymme med möjlighet till intranät och fungerande wifi, utskrifter och kopiering.
Då alla har bärbar dator och mobiltelefon behövs inte egen fast skrivbordsplats, det går bra att dela med kollegor.

Konsekvensbeskrivning, Västerås Badelunda församling

Ingen större påverkan på verksamhet. Alla lokaler kring Tomaskyrkan behöver omdisponeras för att kunna samnyttjas för aktiviteter, förråd och ge funktionella utrymmen för personal som har sin huvudsakliga placering i det östra pastorala området. Ett storköksanpassat tillagningskök behövs med maskiner och arbetsytor för att tillgodose hela östra områdets behov.

Behov i kyrkorum

Fungerande wifi, projektor + duk, ljud och ljus, d.v.s. bra utrustning för alternativa mediala interaktioner med församlingsbor.

Karin Tossavainen
Pastoralområdeschef

Ekonomisk redovisning tillhörande lokalförsörjningsplanen

Kostnad, besparing och intäkter **Totalt alla områden**

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Besparingar										
Total besparing	2 334	4 073	4 251	4 329	4 409	4 491	4 576	4 663	4 753	4 845
Intäkter										
Totalt intäkter	2 097	5 122	6 511	6 674	6 841	7 013	7 189	7 370	7 555	7 746
Totalt besparing + intäkter	**4 431**	**9 195**	**10 762**	**11 003**	**11 250**	**11 504**	**11 765**	**12 033**	**12 308**	**12 591**
Kostnader										
Totalt	19 063	14 768	8 687	8 781	8 678	8 778	8 881	8 987	9 096	9 209
Av detta avses fastighetsunderhåll	13 683	6 933	1 133	1 133	933	933	933	933	933	933
Kostnad (skillnad mellan totalt och fastighetsunderhåll)	**5 380**	**7 835**	**7 554**	**7 648**	**7 745**	**7 845**	**7 948**	**8 054**	**8 163**	**8 275**
Skillnad besparing+intäkt och kostnad	**- 949**	**1 361**	**3 208**	**3 355**	**3 505**	**3 659**	**3 817**	**3 979**	**4 145**	**4 316**

Kostnad, besparing och intäkter **Centrala områdets lokalförsörjningsplan inkl stab**

Besparingar exkl Ist bidrag

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Besparing drift verksamhetsrelaterat		103	106	109	113	116	119	123	127	130
Total besparing	-	**103**	**106**	**109**	**113**	**116**	**119**	**123**	**127**	**130**
Intäkter										
Uthyrning Kyrkbacksgården		1 530	3 121	3 184	3 247	3 312	3 378	3 446	3 515	3 585
Totalt intäkter	-	**1 530**	**3 121**	**3 184**	**3 247**	**3 312**	**3 378**	**3 446**	**3 515**	**3 585**
Totalt besparing + intäkter	-	**1 633**	**3 227**	**3 293**	**3 360**	**3 428**	**3 498**	**3 569**	**3 642**	**3 716**
Kostnader										
Domkyrkan										
Fler arbetsplater kommisionsrummet och sydvästra höret och använda kyrkorummet mer	500									
Café Malin										
Fler biutrymmen, personalutr i angränsande lokaler samt en serveringslokal se lektorsgården /annexet										
Lektorsgården/annexet										
Fler biutrymmen, personalutr för Café Malin										
Ombyggnad två plan 10 mkr			667	667	667	667	667	667	667	667
Domprostgården										

Ombyggnad installationer, styr, mark 5mkr		333	333	333	333	333	333	333	333	333
Underhåll fasader, tak fönster		500	200	200						
Övrigt underhåll våtgrupper mm		500								
Kyrkbacksgården Gagne södra										
Gagne tak underhåll	2 000									
Fasader inkl fönster underhåll	2 000									
Installationer	2 000									
Lokalanpassn inst		1 000								
Bygganpassn 2mkr		133	133	133	133	133	133	133	133	133
Kyrkbacksgården Gabriel norra										
för uthyrning behövs anpassningar										
Hyresgästanpassningar 5mkr		333	333	333	333	333	333	333	333	333
Tak underhåll		1 000								
Fasad & fönster underhåll		1 000								
Installationer		1 000								
Installationer 2mkr		133	133	133	133	133	133	133	133	133
Kvarstår drift på kyrkbacksgården		1 061	2 185	2 251	2 319	2 388	2 460	2 534	2 610	2 688
Totalt	6 500	6 994	3 985	4 051	3 919	3 988	4 060	4 134	4 210	4 288
Av detta avses fastighetsunderhåll	6 000	4 000	200	200						
Kostnad (skillnad mellan totalt och fastighetsunderhåll)	**500**	**2 994**	**3 785**	**3 851**	**3 919**	**3 988**	**4 060**	**4 134**	**4 210**	**4 288**
Skillnad besparing+intäkt och kostnad	- 500	- 1 361	- 558	- 558	- 559	- 560	- 562	- 564	- 568	- 572

Kostnad, besparing och intäkter **Norra områdets lokalförsörjningsplan**

Besparingar

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Knektgården										
Besparing drift	594	612	630	649	669	689	709	731	753	775
Avskrivningsbesparing ej utförd inv på 15 mkr	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Gamla kyrkor säsongsanvändning										
Besparing drift 50 tkr/ kyrka										
Haraker, Tillberga, Tortuna, Sevalla, Skerike, Hubbo smärre inv avfuktn styrsyst	300	309	318	328	338	348	358	369	380	391
Skultuna, Romfartuna kräver andra åtgärder bergvärmeinst, styrsyst	100	103	106	109	113	116	119	123	127	130
Total besparing	**1 994**	**2 024**	**2 055**	**2 086**	**2 119**	**2 152**	**2 187**	**2 223**	**2 259**	**2 297**
Intäkter										
Försäljning knektgården	2 500									
Ränta på intäkt 2%		50	51	52	53	54	55	56	57	59
Avgår restvärde	- 403									
Totalt intäkter	**2 097**	**50**	**51**	**52**	**53**	**54**	**55**	**56**	**57**	**59**
Totalt besparing + intäkter	**4 091**	**2 074**	**2 106**	**2 138**	**2 172**	**2 207**	**2 242**	**2 279**	**2 317**	**2 356**

Kostnader										
Önsta gryta										
Avskr ombyggnad avseende flytt 5 mkr 15 år	333	333	333	333	333	333	333	333	333	333
Avskr ombyggnad avseende fastighetsunderhåll 3 mkr 15 år	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200
Ombyggnad underhåll kostnadsförda 2 mkr	2 000									
Gideonsberg										
Ombyggnad avseende verksamhet										
Ombyggnad kostnadsförda 1 mkr	1 000									
Ombyggnad avskrivn 2 mkr 15 år	133	133	133	133	133	133	133	133	133	133
Ombyggnad avseende fastighetsunderhåll	-									
Hubbo vaktmästarbostad										
Ombyggnad underhåll	1000									
Ombyggnad avskrivn 2 mkr 15 år	133	133	133	133	133	133	133	133	133	133
Romfartuna klockargård										
Ombyggnation underhåll kostnadsförs	500									
Totalt	5 300	800	800	800	800	800	800	800	800	800
Av detta avses fastighetsunderhåll	2 700	200	200	200	200	200	200	200	200	200

Kostnad (skillnad mellan totalt och fastighetsunderhåll)	**2 600**	**600**	**600**	**600**	**600**	**600**	**600**	**600**	**600**	**600**
Skillnad besparing+intäkt och kostnad	1 491	1 474	1 506	1 538	1 572	1 607	1 642	1 679	1 717	1 756

Kostnad, besparing och intäkter **Västra områdets lokalförsörjningsplan**

Besparingar

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Mikaeligården										
Besparing drift	100	103	106	109	113	116	119	123	127	130
Gamla kyrkor säsongsanvändning										
Besparing drift 50 tkr/ kyrka										
Lillhärad	50	52	53	55	56	58	60	61	63	65
Om Rytterne utförs med rum i rummet	50	52	53	55	56	58	60	61	63	65
Total besparing	**200**	**206**	**212**	**219**	**225**	**232**	**239**	**246**	**253**	**261**
Intäkter										
Bäckby uthyrning del av		206	212	219	225	232	239	246	253	261
Mikaeligården uthyrning		1 339	1 379	1 421	1 463	1 507	1 552	1 599	1 647	1 696
Totalt intäkter	-	**1 545**	**1 591**	**1 639**	**1 688**	**1 739**	**1 791**	**1 845**	**1 900**	**1 957**
Totalt besparing + intäkter	**200**	**1 751**	**1 804**	**1 858**	**1 913**	**1 971**	**2 030**	**2 091**	**2 154**	**2 218**

Kostnader										
Bäckby										
Avskr ombyggnad avseende fastighetsunderhåll 10 mkr 15 år	667	667	667	667	667	667	667	667	667	667
Ombyggnad underhåll kostnadsförda 2 mkr	2 000									
Kostnader för uthyrning 1,5 mkr	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Mikaelikyrkan										
Ombyggnad avseende fastighetsunderhåll	500									
Mikaeligården										
Ombyggnad avskrivn 5 mkr 15 år		333	333	333	333	333	333	333	333	333
Fortsatta driftkostnader uthyrd del		412	424	437	450	464	478	492	507	522
Barkarö församlingshem										
Ombyggnad avseende verksamhet										
Ombyggnad avskrivn 3 mkr 15 år		200	200	200	200	200	200	200	200	200
Rytterne kyrka										
Ombyggnad avseende verksamhet										
Ombyggnad avskrivn 3 mkr 15 år	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200
Totalt	3 467	1 912	1 924	1 937	1 950	1 964	1 978	1 992	2 007	2 022
Av detta avses fastighetsunderhåll	3 167	667	667	667	667	667	667	667	667	667

Kostnad (skillnad mellan totalt och fastighetsunderhåll)	**300**	**1 245**	**1 258**	**1 270**	**1 284**	**1 297**	**1 311**	**1 325**	**1 340**	**1 355**
Skillnad besparing+intäkt och kostnad	- 100	506	546	587	630	674	719	766	813	863

Kostnad, besparing och intäkter **Östra områdets lokalförsörjningsplan**

Besparingar

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Irsta församlingshem										
Besparing drift		929	957	986	1 015	1 046	1 077	1 109	1 143	1 177
Avskrivningsbesparing ej utförd inv på 10 mkr		667	667	667	667	667	667	667	667	667
Viksäng/Arken										
Besparing drift			106	109	112	116	119	123	127	130
Gamla kyrkor säsongsanvändning										
Besparing drift 50 tkr/ kyrka										
Kungsåra, Kärrbo	100	103	106	109	113	116	119	123	127	130
Badelunda, Ängsö, Björksta, Irsta	40	41	42	44	45	46	48	49	51	52
Total besparing	**140**	**1 740**	**1 878**	**1 915**	**1 952**	**1 991**	**2 031**	**2 071**	**2 114**	**2 157**
Intäkter										
Försäljning Irsta församlingshem		2 500								
Ränta på intäkt 2%			50	51	52	53	54	55	56	57
Avgår restvärde		- 503								
Arken hyresintäkter			1 697	1 748	1 800	1 854	1 910	1 967	2 026	2 087

Totalt intäkter	-	**1 997**	**1 747**	**1 799**	**1 852**	**1 907**	**1 964**	**2 022**	**2 083**	**2 145**
Totalt besparing + intäkter	**140**	**3 737**	**3 625**	**3 714**	**3 805**	**3 898**	**3 995**	**4 094**	**4 196**	**4 301**
Kostnader										
Irsta kyrka										
Sanering av golvet Kostn: troligen 75% KAE	750									
Avskr ombyggnad RWC 0,7 mkr 15 år	47	47	47	47	47	47	47	47	47	47
Höjning golv kostnadsförs	400									
Avskr ombyggnad avseende fastighetsinv 3 mkr 15 år	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200
Ombyggnad underhåll kostnadsförda 1 mkr	1 000									
Tomas										
Ombyggnad avseende verksamhet										
Ombyggnad kostnadsförda 1mkr		1 100								
Ombyggnad avskrivn 5 mkr 15 år		333	333	333	333	333	333	333	333	333
Ombyggnad avseende fastighetsunderhåll		2 000								
Arken										
Ombyggnad avskrivn 7 mkr 15 år		467	467	467	467	467	467	467	467	467
Fortsatta driftkostnader uthyrd del		515	530	546	563	580	597	615	633	652

Viksängskyrkan										
Ombyggnad avseende verksamhet										
Ombyggnad avskrivn 5 mkr 15 år	333	333	333	333	333	333	333	333	333	333
Ombyggnad avseende fastighetsunderhåll	1 000									
Ombyggnad avseende fastighetsunderhåll	67	67	67	67	67	67	67	67	67	67
Totalt	3 797	5 062	1 977	1 993	2 009	2 026	2 044	2 062	2 080	2 099
Av detta avses fastighetsunderhåll	1 817	2 067	67	67	67	67	67	67	67	67
Kostnad (skillnad mellan totalt och fastighetsunderhåll)	**1 980**	**2 995**	**1 910**	**1 926**	**1 943**	**1 960**	**1 977**	**1 995**	**2 013**	**2 032**
Skillnad besparing+intäkt och kostnad	- 1 840	742	1 715	1 787	1 862	1 939	2 018	2 099	2 183	2 269

Svenska kyrkan
VÄSTERÅS

Sammanställning av inkomna remissvar – handlingsplan för lokalförsörjningsarbetet i Västerås pastorat

Bakgrund

Tjänstemannaförslaget till lokalförsörjningsplan är framtaget och ska beslutas av kyrkofullmäktige. Som en del av beredningsarbetet så har berörda församlingsråd fått möjlighet att formellt yttra sig över handlingsplanen för lokalförsörjningsarbetet. Trots att alla pastoratets församlingar inte berörs av de förändringar som i nuläget föreslås så har ändå församlingsråden och samarbetsrådet getts samma möjlighet till att lämna synpunkter.

Sammanlagt så har 13 församlingsråd samt samarbetsrådet i Bäckbykyrkan fått möjlighet att formellt yttra sig över framtagen handlingsplan. Av dessa har 12 församlingsråd samt Samarbetsrådet besvarat remissen.

Remissvaret har i första hand utgått ifrån följande frågeställningar:

- *Hur kommer verksamheten i församlingen att påverkas av förslaget?*
- *Hur kommer församlingens gudstjänstliv att påverkas av förslaget?*
- *Vilka risker eller farhågor finns gällande förslaget?*
- *Vilka fördelar eller vinster finns gällande förslaget?*
- *Går det att se några alternativ till förslaget?*
- *Kan förslaget bidra till att stärka Svenska kyrkan Västerås framgent?*

Sammanfattning av remissvar från respektive församlingsråd:

Nedan redovisas en övergripande sammanfattning av inkomna remissvar. Remissvaren går att läsa i sin helhet om behov finns.

En del av församlingsråden uttrycker en oro för att förslaget kan komma att påverka verksamheten i den egna församlingen, bland annat genom att viss verksamhet inte kommer att kunna bedrivas längre alternativt inte kan bedrivas i samma omfattning som tidigare. Detta exempelvis på grund av att alternativa lokaler inte bedöms vara tillräckligt anpassade till den specifika verksamheten. Vidare lyftes även att förslag om omplacering av personal kan påverka verksamheten genom att medarbetare inte kommer att finnas på plats i samma utsträckning som tidigare vilket kan minimera vår möjlighet att finnas där människor finns.

Utifrån inkomna remissvar så verkar bilden överlag vara att gudstjänstlivet har större möjlighet att kunna fortsätta i oförändrad form. I de fall man ser att gudstjänstlivet kan komma att påverkas så handlar detta vanligtvis om att förändringen inte möjliggör gudstjänst i samma utsträckning som tidigare. Några exempel som lyftes är:

- Att samvaron efter gudstjänsten påverkas då föreslagna lokaler inte bedöms vara tillräckligt anpassade för kyrkkaffe.
- Att en minskad andel verksamhetslokaler kan bidra till ett minskat intresse för gudstjänstlivet.
- Att vi inte kommer att kunna vara tillräckligt närvarande där människor finns.

De risker och farhågor som vissa församlingsråd ser med förslaget handlar exempelvis om att:

- gudstjänsterna riskerar att bli färre då personalen får ett större område att verka inom.
- vår plattform och roll marginaliseras och att verksamheten och gudstjänstlivet centraliseras alltmer.
- vi förlorar mötesplatser och därmed även möjligheten att bedriva viktig och attraktiv verksamhet.
- vi inte kommer att kunna möta ett växande behov av Svenska kyrkans verksamhet i de områden som växer genom nybyggnationer och inflyttningar.
- vi förlorar alltfler medlemmar.

De vinster och fördelar som lyfts handlar exempelvis om att en ekonomisk besparing kan göras. Andra vinster som vissa församlingsråd lyft är en ökad samverkan med andra parter, att verksamheten blir mer samlad, att det leder till att en viss lokal kan nyttjas mer frekvent samt att en nödvändig upprustning av berörda lokaler kan ske.

Några församlingsråd har inkommit med förslag på förändringar. Förslagen har handlat om att bibehålla lokalerna och/eller att se över möjligheten att hyra ut vissa delar av lokalen samt säkerställa närvaro genom placering av personal. En viktig väg att gå enligt vissa församlingsråd är att säkerställa så att Svenska kyrkan kan erbjuda verksamhet och lokaler som lockar fler att delta.

Det råder något delade meningar om föreslagen handlingsplan kommer att stärka Svenska kyrkan framgent. En del av församlingsråden anser nämligen inte att förslaget kommer att stärka Svenska kyrkan, vilket är ett svar som vanligtvis baserar sig på ovan nämnda risker. Vidare lyftes även från vissa håll en önskan om att få delta i närmare samtal kring en mer detaljerad planering av föreslagna ändringar.

Samverkansgruppens förslag om lokalförsörjningsplanen

Au föreslår Kr föreslå kyrkofullmäktige besluta

- Att anta förslaget till inriktning av lokalförsörjningsplan
- Att kyrkofullmäktiges beslut från samfällda kyrkofullmäktige år 2013 om försäljning av Domprostgården upphävs
- Att kyrkorådet ger kyrkofullmäktige en årlig rapport i samband med budgetförslaget för kommande år om det arbete som föranleds av inriktningen av lokalförsörjningsplanen

Au föreslår Kr besluta

- Att anpassningen av Västerås pastorats fastigheter för församlingsverksamheten utifrån inriktningen i lokalförsörjningsplanen, exempelvis tillskapande av fler arbetsplatser för medarbetare och tillskapandet av mötesrum i kyrkor, hanteras av kyrkorådets fastighetsutskott i enlighet med tillämpliga policys och riktlinjer
- Att anpassning av Västerås pastorats fastigheter och lokaler till annan verksamhet än församlingsverksamhet, antingen denna verksamhet sker i egen regi eller av en extern hyresgäst, bereds av kyrkorådets fastighetsutskott och beslutas av kyrkorådet
- Att uthyrning av Västerås pastorats fastigheter och/eller lokaler till externa hyresgäster ska ske på marknadsmässiga villkor där hyran ska täcka kostnader för normala avskrivningar, underhåll och drift samt sett över avtalstidens längd även för aktuella kostnader för lokalanpassningar
- Att försäljning av Västerås pastorats fastigheter och lokaler enligt inriktningen i lokalförsörjningsplanen bereds av kyrkorådets fastighetutskott och beslutas av kyrkorådet.
- Att ställningstaganden om anpassning av och/eller försäljning av Västerås pastorats fastigheter kräver ytterligare underlag i varje enskilt ärende, bland annat för att säkerställa behovet av lokaler för församlingsverksamheten i egna fastigheter eller i förhyrda lokaler
- Att den av kyrkorådet beslutade utredningen om Västerås pastorat ska kunna bedriva förskoleverksamhet färdigställas innan beslut tas om framtida användning av Kyrkbacksgården, Irsta församlingshem, Knektgården, Arken och Mikaeligården
- Att uppdra till fastighetsutskottet att återkomma med förslag om hur pastoratets roll som hyresvärd för andra verksamheter, såväl interna som externa, kan hanteras i förhållande till församlingsverksamheten.

Au beslutar

- Att uppdra till domprosten att till kyrkorådet 3 juni 2021 sammanställa de svar om lokalförsörjningsplanen som inkommit från församlingsråden och samarbetsrådet för Bäckbykyrkan, samt
- Att frågeställningar relaterade till lokalförsörjningen i nämnda remissyttranden belyses och besvaras i remissammanställningen

POSK
PARTIPOLITISKT OBUNDNA I SVENSKA KYRKAN

POSKs förslag avseende Lokalförsörjningsplan daterad 2021-05-11

Västerås pastorat behöver minska sina fastighetskostnader som en del i att uppnå en långsiktigt hållbar budget i balans.

Detta arbete behöver ske så att Svenska kyrkan i Västerås även i framtiden har levande församlingar som möter människor i livets olika skeenden. Levande församlingar som ökar möjligheterna för människor att växa i tro.

Den grundläggande uppgiften ska fortsatt vara utgångspunkten för församlingsverksamheten med fokus på gudstjänst, barn, unga och familj, dop, konfirmation och diakoni samt medlemsvård.

Detta förutsätter verksamhetsanpassade lokaler i närområdet. Lokaler som inbjuder till möten mellan människor och där relationer till Svenska kyrkan skapas. Lokaler som inte minst lockar och stimulerar barn och unga.

POSK är positiv till

- att flytta in verksamhet i kyrkorna. Vi vill öppna upp kyrkorna än mer
- att koncentrera arbetslag till färre kyrkcentra. Vi vill framhålla betydelsen av medarbetarnas delaktighet i processen och av sammanhållna arbetslag
- att utveckla arbetssätt som leder till ökat kontaktnät och närvaro på externa arenor
- att stänga kyrkor vinterhalvåret under förutsättning att andra lokaler finns att tillgå för församlingsverksamhet
- att utreda ett pastoratsövergripande arbete, inklusive dess placering, om utsatta områden och integration i relation till diakonipastoralen. I detta arbete ska Palettens betydelse särskilt belysas ur ett integrationsperspektiv. Samverkan med andra aktörer initieras.
- att beslutet i kyrkofullmäktige ska vara ett övergripande inriktningsbeslut
  Det innebär att "de större besluten, exempelvis gällande investeringar eller avyttringar, ska återkomma till kyrkofullmäktige, antingen som en del av den ordinarie årliga budgetprocessen eller som separata ärenden". Det innebär även att eventuella beslut inom prioriteringsgrupperna 1 och 3 ska fattas i särskild ordning.

POSK vill

- att lokaler för församlingsverksamheten ska finnas centralt i Hökåsen. Det innebär inte att det behöver vara Knektgården.
- att Arken Viksäng ska vara en mötesplats för både kyrkan och människorna i det växande området kring Öster Mälarstrand

- att Tomaskyrkan även i fortsättningen ska inrymma lokaler för nära lokala församlingsbehov, t ex Väveriet och Snickeriet
- att verksamhetsbehov i Gäddeholm utreds innan beslut om avyttring av Irsta församlingsgård fattas
- att Mikaeligården, som idag inte används för församlingsverksamhet, ska säljas
- att användningsområden för Domprostgården ska utredas, inklusive ekonomiska konsekvenser.

POSK föreslår att beslutsunderlaget "Lokalförsörjningsplan 2021-05-11" kompletteras enligt följande:

- Beslut om alternativa lokaler för verksamhet och arbetslag ska finnas innan avvecklings-/uthyrningsbeslut fattas.
- Konsekvensbeskrivning för församlingsverksamheten utvecklas/kompletteras *inför* varje förslag till slutligt beslut. Pastoratsgemensam helhetssyn ska framgå.
- Riskanalys tas fram för respektive pastoralområde/församling *inför* förslag till förändring av lokaler för församlingsverksamhet och/eller koncentration av arbetslag till färre kyrkcentra samt riskanalys för Västerås pastorat i stort.
- Aktuell barnkonsekvensanalys bifogas förslag till varje slutligt beslut om förändring av lokaler för församlingsverksamhet.
- Uppföljning av lokalförsörjningsplanen ska ske årligen i samband med budgetbeslut inför kommande år.

Knektgården, Tillberga församling

- Undersöka möjligheter för att hyra/köpa lokal centralt belägen i Hökåsen.

Arken Viksängs församling

- Utreda möjligheter till utveckling av församlingsverksamheten inklusive lokalbehov, eftersom församlingen har haft och beräknas få fortsatt hög befolkningstillväxt de närmaste åren.
- Undersöka möjligheten att medarbetarna i hela, alternativt delar av, Östra pastorala området får sina arbetsplatser förlagda till Arken som alternativ till Tomaskyrkan.

Tomaskyrkan med tillhörande lokaler, Badelunda församling

- Utveckla/förtydliga förslaget om lokalanvändningen. Lokaler för t ex Väveriet och Snickeriet behöver fortsatt finnas i Tomaskyrkan.

Irsta, Kungsåra församling

- Utreda vilka verksamhetsbehov som finns i Gäddeholm och som skulle kunna utgå från Irsta samt konsekvenser för lokalförsörjningen i Kungsåra församling, innan beslut om avveckling fattas.

Mikaeligården Lundby församling

- Påbörja arbetet med försäljning hösten 2021.

Domprostgården Domkyrkoförsamlingen

- Utreda alternativa användningsområden, inklusive ekonomiska konsekvenser.

Rytterne kyrka

- Undersöka förutsättningar för att hyra lokal i pastoratets tidigare församlingsgård/påbörja projektering av kyrkorummet hösten 2021.

Ovanstående förslag till kompletteringar utgår även från församlingsrådens remissvar. Den fortsatta processen ska präglas av öppenhet och delaktighet, inklusive dialog med församlingsråden.

POSKs förslag till beslut

Kyrkorådet beslutar

- att uppdra till domprosten att komplettera beslutsunderlaget "Lokalförsörjningsplan 2021-05-11" enligt ovanstående förslag samt
- att anta förslaget till inriktning av lokalförsörjningsplan.

För Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan

Västerås 2021-05-28

Karin Tilly
Maria Thorgren
Rune Vikman
Ingemar Egelstedt
Solveig Östberg

VÄSTERÅS PASTORAT SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

	Paragraf	Sammanträdesdatum
Kyrkorådets arbetsutskott Kyrkorådets fastighetsutskott Kyrkorådets kyrkogårdsutskott	51	2021-05-20
Kyrkorådet		2021-06-03
Kyrkofullmäktige		

Familjerådgivningen

Domprost Daniel Eklund föredrar. Föreligger beslutsunderlag.

En barnkonsekvensanalys kommer att göras i ärendet inför kyrkorådets sammanträde, denna skickas ut i början av v. 22.

Förslag till beslut

Kyrkorådets beslut

Att föreslå kyrkofullmäktige besluta att Västerås pastorat ska avveckla familjerådgivningen i egen regi.

Justeringsmännens sign			Utdragsbestyrkande	Expeditioner

Svenska kyrkan
VÄSTERÅS

Västerås 2021-05-10

Beslutsunderlag, kyrkans familjerådgivning

Förslag till beslut

Att Västerås pastorat ska avveckla familjerådgivningen i egen regi.

Bakgrund

Sedan 1960 talet har det funnits en familjerådgivning i kyrkans regi i Västerås. På den tiden fanns ingen annan motsvarande rådgivning och kyrkan visade framåtanda och nytänk. Idag finns i Socialtjänstlagen krav på att samtliga kommuner ska tillse att familjerådgivning för kommuninvånarna finns att tillgå. I Västerås driver kommunen själva en välfungerande familjerådgivning, med vilken kyrkans familjerådgivning har haft ett gott samarbete.

För Västerås pastorat har kyrkans familjerådgivning också inneburit en möjlighet att möta människor i framförallt åldersspannet 25-55 år när livet krisar, en åldersgrupp som kyrkan ofta har svårt att nå. Det är en tydlig diakonal verksamhet för att stödja människor med professionellt samtalsstöd.

Kyrkans familjerådgivning har under de senaste 7 åren krympt från en enhet med tre rådgivare (varav en föreståndare) och en kanslist, till att i dag bestå av enbart föreståndaren.

Ekonomi

Bidragen från Västerås stift har årligen uppgått till 100 tkr per heltidsanställd medarbetare. Familjerådgivningen är därmed den verksamhet som åtnjuter lägst stiftsbidrag av de stiftsfinansierade tjänsterna. Stiftet gör för tillfället en översyn av dessa bidrag och det är ännu inte känt om och i så fall på vilket sätt familjerådgivning som verksamhet kommer att påverkas av detta.

År 2020 uppkom även klientmedelsintäkter om ca 300 tkr och familjerådgivningens samlade resultat inklusive ovan nämnda intäkter var -730 tkr.

Verksamhetsöverväganden

Under 2020-2021 sammanföll pensionsåldern för familjerådgivningens båda kvarvarande medarbetare, varför ett vägval behöver göras: nysatsa eller avveckla? Mot bakgrund av att det finns tillgång till familjerådgivning (dessutom till lägre kostnad för individen) i kommunen, att pastoratet ser över sin kostnadsmassa och medarbetarstyrka samt att pastoratet givetvis redan på många sätt stöttar både familjer och enskilda görs bedömningen att familjerådgivning i pastoratets egen regi inte är en verksamhet som ska fortsätta att bedrivas. Lämpligt är att denna förändring sker vid halvårsskiftet 2021.

Även om familjerådgivning är en egen verksamhet med specifik kompetens och arbetssätt finns det en lång rad andra verksamheter och aktiviteter som på ett brett sätt kompenserar för denna avveckling. Präster och diakoner arbetar i hög utsträckning med stöd i enskilda samtal av både akut

och långvarig karaktär; det är inte ovanligt att dessa rör personliga situationer och kriser i relationer. Ambitionen är att utbilda fler medarbetare i PREP (prevention relationship enhancement program), genom vilket människor kan få stöd i att hantera relationsfrågor. Också de insatser som görs i samband med vigsel- och dopsamtal är tillfällen att lyfta relationella frågor. Även annat arbete för att stärka relationer och familjer är möjligt: förnyelse av vigsellöften, barnverksamhet och familjediakoni är exempel på sådant. Avslutningsvis behöver pastoratets medarbetare också ha en beredskap att vid behov hänvisa vidare till kommunens familjerådgivning.

/Daniel Eklund, domprost

VÄSTERÅS PASTORAT SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

	Paragraf	Sammanträdesdatum
Kyrkorådets arbetsutskott Kyrkorådets fastighetsutskott Kyrkorådets kyrkogårdsutskott	52	2021-05-20
Kyrkorådet		2021-06-03
Kyrkofullmäktige		

Ansökan om församlingsbidrag

Föreligger ansökan.

Förslag till beslut

Kyrkorådets beslut

Att ansöka om församlingsbidrag hos Västerås stift och uppdra till arbetsutskottet att göra eventuella justeringar i ansökan vid sitt sammanträde 2021-06-17.

Justeringsmännens sign			Utdragsbestyrkande	Expeditioner

Svenska kyrkan
VÄSTERÅS

2021-06-03

Stiftsstyrelsen i Västerås Stift
Västra Kyrkogatan 9
722 15 Västerås

Ansökan om församlingsbidrag för 2022

Västerås Pastorat ansöker om församlingsbidrag för 2022 för Sjukhuskyrkan

	Kronor	
Sjukhuskyrkan	1 500 000	Bil. 1
Totalt	**1 500 000**	

Verksamheten redovisas i bilagor till ansökan.

Jörgen Eklund
Kyrkorådets ordförande

Bilaga 1

Svenska kyrkan
VÄSTERÅS STIFT

BIDRAGSANSÖKAN

Bidragsår: 2022

Församling/pastorat:	Västerås Pastorat	Org. nr: 252003-0863
Adress:	Box 5, 721 03 Västerås	
Plusgiro/Bankgiro:	5656-2390	
Kontaktperson:	Annika Karlsson, ekonom	
Tel (dagtid):	021-10 76 09	

Beskrivning av och målsättning med projektet/ verksamheten. Även bidrag till drift motiveras här.

Verksamheten bedrivs på Västmanlands sjukhus Västerås, under Region Västmanlands ansvar.

Ansökan avser kostnader för:

Direkta personalkostnader för två diakoner, inkl jourtid, övertid och sociala avgifter (40 %)	1 405 000
Personalfortbildning och handledning	65 000
Övriga personalkostnader, resor och traktamenten	20 000
Förbrukning, telefon, porto, böcker, kontorsmaterial, medlemsavgifter och facklitteratur	50 000

Redogörelse för ev. personal som ingår i projektet/verksamheten:

Sjukhusdiakoner:	100%
	100%
Sjukhuspräster:	100%
	100%

Lönekostnaderna för prästerna debiteras Västerås Stift

Ovan redovisas t.ex. antal tjänster, tjänstgöringsgrad, anställningsform, varaktighet m.m.

Kostnadskalkyl	Kronor
Personalkostnader	
Löner inkl lönekostnadspålägg	1 405 000
Övriga personalkostnader	85 000
Verksamhetskostnader	50 000
Övriga kostnader	
Totalt	1 540 000
Varav egen finansiering	40 000
Söker församlingsbidrag med	1 500 000

Nya projekt
Beräknad start:
Varaktighet:

Västerås 2021-06-03
Ort och datum

Namn
Jörgen Eklund Kyrkorådets ordförande

Ansökan skall vara stiftskansliet tillhanda senast den 30 april
Adress:
Västerås stift, Box 7, 72103 VÄSTERÅS

VÄSTERÅS PASTORAT SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

	Paragraf	Sammanträdesdatum
Kyrkorådets arbetsutskott Kyrkorådets fastighetsutskott Kyrkorådets kyrkogårdsutskott	53	2021-05-20
Kyrkorådet		2021-06-03
Kyrkofullmäktige		

Översyn av regelverk

a) Översyn av ersättningar och regelverk för förtroendevalda under mandatperioden 2022-2025

b) Översyn av mandatstöd till nomineringsgrupperna under mandatperioden 2022-2025

Förslag till beslut

Kyrkorådet föreslår kyrkofullmäktige besluta

a) *att* fastställa förslag till regelverk för ersättningar till förtroendevalda i Västerås pastorat för mandatperioden åren 2022-2025, samt

b) *att* fastställa förslag till regler för mandatstöd till nomineringsgrupper representerade i Västerås

---

Justeringsmännens sign			Utdragsbestyrkande	Expeditioner

Svenska kyrkan
VÄSTERÅS
Kyrkorådets presidium
Datum: Fredag 210507

Översyn av regelverk för förtroendevalda och mandatstöd till nomineringsgrupper

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår kyrkorådet föreslå kyrkofullmäktige

att fastställa förslag till regelverk för ersättningar till förtroendevalda i Västerås pastorat för mandatperioden åren 2022 – 2025, samt

att fastställa förslag till regler för mandatstöd till nomineringsgrupper representerade i Västerås

Ärendebeskrivning

Sedan länge har det funnits ett regelverk för ersättningar med mera till förtroendevalda i Västerås pastorat liksom i den tidigare Västerås kyrkliga samfällighet. Praxis har varit att regelverket för en kommande mandatperiod fastställs innan kyrkovalet.

Sedan mandatperioden åren 2018 - 2021 finns även ett regelverk för ett mandatstöd till nomineringsgrupper representerade i Västerås pastorats kyrkofullmäktige. Genom stödet förbättras nomineringsgruppernas möjligheter att bedriva både interna aktiviteter och utåtriktad verksamhet.

Inför kommande mandatperiod för åren 2022 – 2025 fick kyrkorådets presidium i uppdrag av kyrkorådet (201203) i uppdrag att genomföra en översyn av regelverket för såväl förtroendevalda som mandatstöd.

Presidiets översyn har till största delen handlat om att förtydliga regelverket. Kostnaderna enligt förslagen håller sig väsentligen inom samma kostnadsram som gällt sedan tidigare. Kostnadsramen omprövas årligen i förhållande till det inkomstbasbelopp som Pensionsmyndigheten fastställer årligen, och som är grundläggande för regelverken.

Gruppledarna för alla nio nomineringsgrupper som är representerade i nuvarande kyrkofullmäktige har fått ta del av presidiets förslag under våren 2021 och har beretts möjlighet att yttra sig över detta. Därefter har en ytterligare förtydliganden gjorts i regelverket för ersättningar med mera till förtroendevalda.

Presidiet föreslår att arbetsutskottet föreslår kyrkorådet föreslår kyrkofullmäktige att fastställa bifogade förslag till regelverk för ersättningar till förtroendevalda med mera samt för mandatstöd till nomineringsgrupper.

Svenska kyrkan
VÄSTERÅS

Presidiet för kyrkorådet i Västerås pastorat
Ordförande Jörgen Eklund, 1:e vice ordförande Ulrika Pettersson och 2:e vice ordförande Karin Tilly
Datum: YYYdag 2021-XX-XX

Mandatstöd till nomineringsgrupper i Västerås pastorats kyrkofullmäktige

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår kyrkorådet att föreslå kyrkofullmäktige att besluta

- *att* kostnadsramen för mandatstöd beräknas utifrån inkomstbasbeloppet,
- *att* kostnadsramen för valfria år fastställs till ett inkomstbasbelopp,
- *att* kostnadsramen för valår fastställs till två inkomstbasbelopp, samt
- *att* kostnadsramen för såväl valfria år som valår fördelas med 25 procent som en fast del lika för alla nomineringsgrupper, och att 75 procent fördelas lika per mandat i kyrkofullmäktige.

Ärendebeskrivning

2016-11-15 beslutade Västerås pastorats kyrkofullmäktige (§ 24) att ett mindre mandatstöd ska utgå till de nomineringsgrupper som finns representerade i kyrkofullmäktige.

I enlighet med detta beslut har pastoratet utbetalat följande mandatstöd till nomineringsgrupper i kyrkofullmäktige under mandatperioden 2018 – 2021:

Nom. grupp	2018	2019	2020	2021	Summa
BA	5 903	6 082	6 309	12 882	31 176
C	6 944	7 156	7 422	15 156	36 678
FK	2 778	2 862	2 969	6 062	14 671
KR	2 778	2 862	2 969	6 062	14 671
MPSK	2 778	2 862	2 969	6 062	14 671
POSK	16 319	16 816	17 442	35 616	86 193
S	15 278	15 742	16 329	33 342	80 691
SD	5 903	6 082	6 309	12 882	31 176
VISK	3 819	3 936	4 082	8 336	20 173
	62 500	64 400	66 800	136 400	330 100

Huvudmotivet till mandatstödet är att ge nomineringsgrupperna en viss ekonomisk grund för sin verksamhet. Mandatstödet är därmed ett stöd till det demokratiska fundamentet i Svenska kyrkan.

I det perspektivet är det rimligt att det ges större bidrag under valår. Under valfria år, då det mera handlar om intern verksamhet, kan mandatstödet vara lägre.

Mandatstödet utgår ifrån inkomstbasbeloppet. För år 2021 uppgår inkomstbasbeloppet till 68 200 kr. Inkomstbasbeloppet omprövas årligen och fastställs inför kommande årsskifte av pensionsmyndigheten.

Under de valfria åren 2022 - 2024 föreslås kostnadsramen bli ett inkomstbasbelopp. Under valåret 2025 föreslås kostnadsramen bli två inkomstbasbelopp.

I enlighet med kyrkofullmäktiges beslut 15 november 2016 föreslås att kostnadsramen för såväl valfria år som valår fördelas med 25 procent som en fast del lika för alla nomineringsgrupper i Västerås pastorats kyrkofullmäktige, samt att 75 procent fördelas lika per mandat i kyrkofullmäktige.

Mandatstödet utbetalas under första kvartalet aktuellt år. Berörda nomineringsgrupper måste anmäla aktuellt bankgiro, plusgiro eller bankkonto för sin nomineringsgrupp till Västerås pastorats kansli.

VÄSTERÅS PASTORAT SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

	Paragraf	Sammanträdesdatum
Kyrkorådets arbetsutskott Kyrkorådets fastighetsutskott Kyrkorådets kyrkogårdsutskott	54	2021-05-20
Kyrkorådet		2021-06-03
Kyrkofullmäktige		

Mötesplan för 2022

Ordförande Jörgen Eklund föredrar förslag till mötesplan för kyrkorådets arbetsutskott, kyrkorådet, kyrkofullmäktige samt församlingsrådens presidiegruppsträffar.

Förslag till beslut

Kyrkorådets beslut

Att fastställa sammanträdestider för kyrkorådet och arbetsutskottet.

Att rekommendera kyrkofullmäktige besluta enligt föreslagna sammanträdestider för kyrkofullmäktige.

Justeringsmännens sign			Utdragsbestyrkande	Expeditioner

JE förslag möten Vp kyrkoråd m.fl. år 2022 REV 2021-05-20

Kyrkorådets Au*		Kyrkorådet**		Kyrkofullmäktige***		Presidiegrupp/Församlingsråd	
Mötesdag	**Innehåll**	**Mötesdag**	**Innehåll**	**Mötesdag**	**Innehåll**	**Mötesdag**	**Innehåll**
		fr-lö 28 - 29 jan	Utbildning hela Kr			**ti 18 jan**	Utbildning nya Fr
to 20 jan		**to 10 feb**		**lö 12 feb**	Utbildning nyvalda	**ti 15 feb**	Utbildning nya Fr
to 17 feb		**to 3 mars**					
to 17 mars		**to 31 mars**					
on 13 april	Bokslut 2021	**to 28 april**	Bokslut 2021				
to 19 maj		**to 2 juni**		**ti 14 juni**	Bokslut 2021	**ti 31 maj**	Gemensam P-grupp
to 16 juni							
25 aug		**8 sep**					
fr - lö 9 - 10 sep Au-konferens	Plan o budget 2023, F-instruktion m.m.						
to 22 sep 22		**to 6 okt**					
to 20 okt	Plan o budget 2023, F-instruktion	**to 3 nov**	Plan o budget 2023 F-instruktion	**ti 15 nov**	Plan o budget 2023, F-instruktion	**ti 8 nov**	Gemensam P-grupp Budget, F-instruktion
to 17 nov		**to 8 dec**					
to 15 dec							

*** Kr Au normalt torsdagar kl 14.30. ** Kr normalt torsdagar kl 18.00. ***Kfm normalt tisdagar kl 19.00**

Vp 2022

Under våren genomförs även fördjupad utbildning inom olika områden vid behov för nyvalda i församlingsråden

Under året ska en ny församlingsinstruktion tas fram för åren 2023 - 2026. En särskild projektplan tas fram för detta arbete

Stiftet 2022

Beredningsutskott 14 januari, 10 februari, 10 mars, 7 april, 5 maj, 2 juni, 18 augusti, 29 septeber, 3 november, 1 december

Stiftsstyrelse 27 januari, 24 februari, 24 mars (förlängt), 21 april, 19 maj, 16 juni (förlängt för exkursion) 1 september, 13 oktober, 17 november (förlängt) 15 december

Helger 2022

1 januari (nyårsdagen), 6 januari (trettondagen), 14 - 18 april (påsk), Första maj, 26 maj (Kristi himmelfärds dag), 5 juni (pingstdagen), 6 juni (nationaldagen), 25 - 26 juni (midsommar), 5 - 6 november (Alla helgons helg), 24 - 26 december (jul), 31 december (nyårsafton)

VÄSTERÅS PASTORAT SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

	Paragraf	Sammanträdesdatum
Kyrkorådets arbetsutskott	55	2021-05-20
Kyrkorådets fastighetsutskott		
Kyrkorådets kyrkogårdsutskott		
Kyrkorådet		2021-06-03
Valnämnden	30	2021-05-18
Kyrkofullmäktige		

Tilläggsäskande från valnämnden

Föreligger tilläggsäskande från valnämnden.

Förslag till beslut

Kyrkorådets beslut

Att medge valnämndens tilläggsanslag.

Justeringsmännens sign			Utdragsbestyrkande	Expeditioner

Svenska kyrkan
VÄSTERÅS

INFORMATION OM KYRKOVALET OCH NOMINERINGSGRUPPERNA

Information om kyrkovalet är viktigt ur många aspekter. Vad skulle vara mer lämpligt än att under detta år – Demokratiåret – informera om hur ett val går till, var vi kan rösta och vilka vi kan rösta på? Det har i valnämnden funnits lite olika tankar hur materialet presenteras på bästa sätt och det slutliga förslaget innebär att Kyrkovalet i Västerås pastorat får en egen åttasidig bilaga till Västerås Tidning i början av hösten. Kostnaderna för informationsmaterialet är inte budgeterat utan valnämnden ber nu kyrkorådet om extra medel med 180 000 kronor för att göra denna satsning möjlig.

Kostnader

Produktion och distribution		68 000
Journalistmedverkan	ca	30 000
Foto och layout	ca	30 000
Tillkommer moms		
Summa (inklusive moms)		180 000

Vad får vi för pengarna?

- Åttasidig bilaga till Västerås Tidning (Tabloidformat ca 400 x 285 mm)
  Tänkt utgivning 4 – 5 september (förtidsröstning börjar 6 september)
- Varför ska vi rösta? Demokratisynpunkter
- Några "profiler" i staden som pratar om vikten av att rösta och varför de röstar
- Var och hur röstar vi samt vilka val det gäller
- Nomineringsgrupperna presenteras – samma frågor ställs till de olika grupperna och grupperna får ungefär en halv tidningssida per grupp

VÄSTERÅS PASTORAT SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

	Paragraf	Sammanträdesdatum
Kyrkorådets arbetsutskott Kyrkorådets fastighetsutskott Kyrkorådets kyrkogårdsutskott	56	2021-05-20
Kyrkorådet		2021-06-03
Kyrkofullmäktige		

Anmälningar

a) Skrivelse från Svenska Jerusalemföreningen, dnr P-2021-102

Förslag till beslut

Kyrkorådets beslut

a) Läggs till handlingarna.

Justeringsmännens sign			Utdragsbestyrkande	Expeditioner

Svenska
Jerusalemsföreningen
Swedish Jerusalem Society

Växjö, Alingsås, Umeå i påsktid 2021

Till Kyrkorådet i Västerås Pastorat

Först vill vi tacka för det stöd ni under åren gett Den Gode Herdens skola i Betlehem inte minst genom kollekter särskilt vid jul. Ni är en av de hundratalet församlingar som regelbundet ger bidrag till Den Gode Herdens skola i Betlehem. Skolan, som funnits i nära hundra år, startade som en flickskola men är idag öppen också för pojkar. Idag omfattar skolan alla klasser från förskola till och med gymnasium och har ca 350 elever, just nu enbart flickor.

Svenska Jerusalemsföreningen (SJF) grundades år 1900 och försöker vara uppgiften trogen att stödja skolundervisning för främst flickor i Betlehems-området. God undervisning är fortfarande en flickas bästa väg till ett friare liv i ett patriarkalt samhälle. Vår tidskrift informerar om skolan och livet i det heliga landet för alla er som ger skolan sitt stöd genom SJF.

SJF står bakom och finansierar, med hjälp av era gåvor, delar av undervisningen på Den Gode Herdens skola. I vanliga fall täcks mellan 50-60 % av skolans kostnaderna av medel insamlade i Sverige. Resterande kostnader täcks av skolavgifter som elevens familj betalar.

Pandemin har inneburit att en redan hög arbetslöshet i Betlehem blivit avsevärt högre, och många familjer förmår inte längre betala hela skolavgiften för sina barn, något som innebär betydande utmaningar för skolans ekonomi.

På samma sätt har pandemin påverkat föreningens arbete i Sverige. Ungefär hälften av SJF:s insamlade medel utgörs av kollekter, särskilt viktig är kollekten i juletid. Sammanlagt samlar SJF in ca 3 miljoner kronor varje år. Då den pågående pandemin innebar att inga gudstjänster kunde hållas i julas, annat än digitalt eller med blott åtta deltagare, blev SJF:s bortfall av kollektmedel stort, mer än 1 miljon kronor.

SJF har reserverade medel för svåra tider, men pandemin har slagit hårt och den reserven räcker inte särskilt länge. Vi finns inom Svenska kyrkan men är hänvisade till frivilliga gåvor av enskilda och församlingar.

Vi vädjar därför om ett bidrag nu då Corona-pandemin gör att vi behöver ge ett extra stöd till Den Gode Herdens skola samtidigt som SJF är drabbat på grund av färre och mindre kollekter från Svenska kyrkans församlingar.

Vi vill med detta brev inte enbart be om ett finansiellt stöd i denna utsatta tid. Vi önskar gärna en närmre relation med er i engagemanget för Den Gode Herdens skola. Vi kommer gärna på besök och berättar om skolan och situationen i det heliga landet vid tillfälle. Undertecknade står gärna till tjänst med mer information, material och kontakt.

I tacksamhet och förhoppning för Svenska Jerusalemsföreningens styrelse

Jan-Olof Johansson	Göran Rask	Anna Hjälm
Ordförande	Kassaförvaltare	Sekreterare
biskop emeritus Växjö stift	f d Stiftskonsulent Skara stift	

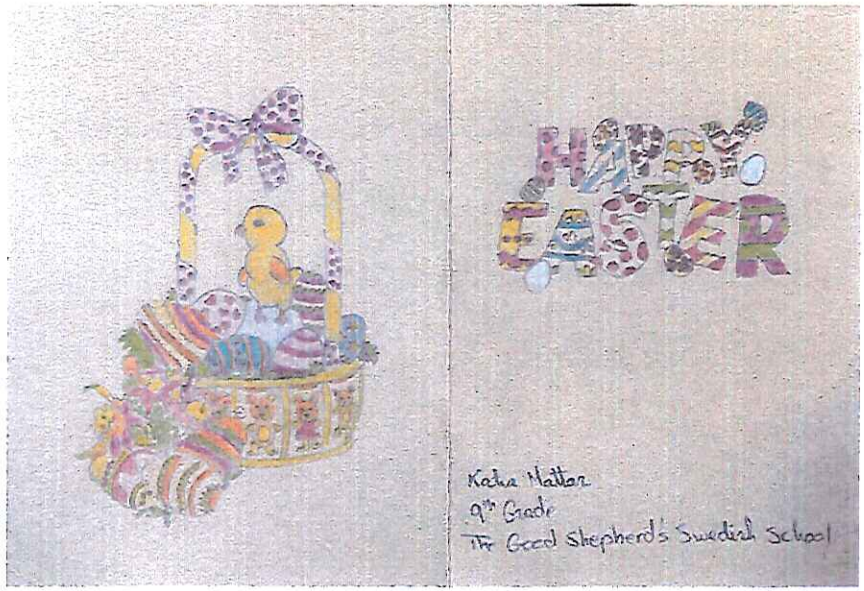

GLAD PÅSK

från Den Gode Herdens skola i Betlehem!

Som rektor för Den Gode Herdens skola vill jag berätta lite om situationen i Palestina och i vår skola i synnerhet.

Vi står nu i den tredje vågen av pandemin, och situationen här är väldigt svår. Vi klarade oss igenom den första terminen utan att behöva stänga skolan. När den tredje vågen drabbade Palestina runt den 17 mars hade vi ingen stor smittspridning på vår skola, och situationen var under kontroll. Men smittan var spridd i många andra skolor, och antalet dödsfall ökade, så Utbildningsministeriet beslöt att stänga alla skolor.
Nu har vi digitala lektioner för alla årskurser kl 8 – 12. Det är svårt, och vi stöter på många motgångar, men vi lyckas ganska bra jämfört med andra skolor. Alla elever och deras föräldrar är nöjda med hur det fungerar.

Viktigast är att vi lyckats uppfylla läroplanen för årskurs 12 som är den högsta klassen. Eleverna förbereder sig nu för studentexamen i juni, och vi hoppas att de ska klara den lika bra som alla våra tidigare studenter gjort.
Vi har ekonomiska, sociala, fysiska och psykologiska problem i vårt samhälle. Alla kyrkor är stängda, så vi kan inte fira påsk så som vi brukat. Hela tiden hör vi om död, sjukdom och olycka. Det är förfärligt.

Mina främsta uppgifter som rektor är nu att se till att den digitala undervisningen fungerar, och att inkassera skolavgifterna för termin 2. Vår högsta önskan är att snart kunna återgå till ett normalt liv när vi fått vårt vaccin, och detta är ännu en av de svårigheter vi som palestinier möter.
Tillsammans med skolstyrelse och personal vill jag önska er alla en välsignad påsk. Vi vill tacka för ert stöd och för att ni gör ert bästa för att hålla i vår skola i funktion, här i Jesu födelsestad Betlehem.

Aida Abu-Mohor

Som en av lärarna vid Den Gode Herdens skola vill jag berätta lite om hur vi har det.

Eftersom vi har lockdown så har vi digital undervisning via nätet. Som ni vet är alla skolor stängda, men vi gör vårt bästa för att genomföra undervisningen. Med hjälp av vår rektor klarar vi det ganska bra trots en del svårigheter. Miss Aida organiserar undervisningen, lägger upp scheman för alla klasser, handleder avgångsklassen och inkasserar skolavgifter, något som är bland de svåraste uppgifterna för vår rektor.

Vi hoppas att allt snart ska bli bättre. Livet här har förändrats totalt. Vi kan inte gå i kyrkan på grund av lockdown, så vi kan inte fira påsken som vi brukar. Men vi hoppas och tror att situationen ska förbättras.

Tillsammans med alla mina lärarkolleger vill jag önska er alla en glad och härlig påsk.

Marwa Hazeen
Lärare i engelska

Elever:
"Allt är annorlunda, men vi uppskattar vår skola, vår rektor och våra lärare som gör allt för att undervisningen ska fungera. Vi ber till Gud att pandemin ska få ett slut. Men något vi lärt oss är att uppskatta det vi har, när vi märkt hur det är att förlora det ..."

Påsken är en högtid som vi alltid längtar väldigt mycket efter att få fira. Vi älskar att leta påskägg och att äta påskmiddag med våra familjer och vänner.

I år är allting annorlunda. Pandemin gör att vi inte kan fira, och vi kan inte besöka våra släktingar. Vi skulle vilja måla påskkort i skolan som vi brukar, men skolan är stängd. Vi känner inte samma påskglädje som vi brukar. Vi kan inte gå i kyrkan, och det är inte lika roligt att måla påskägg.

Men vi fortsätter att be att den här pandemin snart ska vara över, och vi hoppas på att få fira påsken tillsammans nästa år.

Leen Jallad
Årskurs 10

Jag skriver det här en av de första vårdagarna och minns hur det brukade vara den här tiden medan allt var normalt. I vårt land är Mors Dag i mars, och vi brukade ta med oss blommor till våra lärare som är som våra "andra mödrar".

Den här tiden på året brukade vi också göra skolresor och utflykter. Vi målade påskägg med barnen i förskoleklasserna, och påsken var en högtid som vi såg fram emot. Det var firanden och processioner ute på gator och torg, och vi umgicks med familjen och släkten. Vi saknar allt det här väldigt mycket.

Men jag vill rikta ett stort TACK till vår rektor Miss Aida och våra lärare som verkligen gör sitt allra bästa för att få den digitala undervisningen att fungera på bästa sätt! De lägger ner ett enormt arbete!

Allt vi kan göra nu är att be till Gud att den här pandemin ska få ett slut. En sak vi har lärt oss den här tiden är att sätta värde på allt vad vi har, när vi sett hur det är att förlora det!

Reina Halaika
Årskurs 11

VÄSTERÅS PASTORAT SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

	Paragraf	Sammanträdesdatum
Kyrkorådets arbetsutskott Kyrkorådets fastighetsutskott Kyrkorådets kyrkogårdsutskott	57	2021-05-20
Kyrkorådet		2021-06-03
Kyrkofullmäktige		

Rapporter

a) Domprostens rapport
b) Övriga rapporter

Kyrkorådets beslut

a) Läggs till handlingarna.
b) Läggs till handlingarna.

Justeringsmännens sign			Utdragsbestyrkande	Expeditioner

VÄSTERÅS PASTORAT SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

	Paragraf	Sammanträdesdatum
Kyrkorådets arbetsutskott Kyrkorådets fastighetsutskott Kyrkorådets kyrkogårdsutskott		
Kyrkorådet		2021-06-03
Kyrkofullmäktige		

Övriga ärenden

Förslag till beslut

Kyrkorådets beslut

Läggs till handlingarna.

Justeringsmännens sign			Utdragsbestyrkande	Expeditioner